

A BEVÁNDORLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
327 East 13th Street
New York City

Előfizetési díj:
Egész évre New Yorkban \$3.00
A vidéken 2.50
Egyes szám ..... 3c.

MEGJELEN KÉTSZER HETENKINT: KEDDEN ÉS
PÉNTEKEN.

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY.

Editorial Rooms:
327 East 13th Street
New York City

Subscription:
Per annum, in N. Y. City \$3.00
United States and Canada 2.50
Single copy ..... 3 cts.

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y., under the act of Congress of March 3, 1879

IV. Évfolyam. 54. szám.

NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, PA., 1907. JULIUS 5-én

IV. Year. No. 54.

JULIUS NEGYEDIKE.

AMERIKA FÜGGETLENSÉGE ÉS MAGYARORSZÁG.

Megint fellobbognak az Egyesült Államokban az örömtüzek. Szabadsága megszületésének évfordulóját ünnepli Amerika népe. Jogosan ünnepel. Mert nemesak hogy kiterjeszkolta szabadságát ez az akkor maroknyi nép egy hatalmas ellenféltől. A kivívott szabadságot meg is becsülte. Szabad akart lenni és semmi egyéb. Ápolta a szabadságot, mint a kertész a legkedvencebb virágszálát. És kimondta, hogy nemesak ő szabad, hanem szabad és egyenlő minden ember. És ezen az elven épült fel ez az ország, fejlődött a világ leghatalmasabb országává. Mikor Washington György kivonta a

kardját és maga köré gyűjtötte azt a lelkes csapatot, amely nem akarta érvényben levőnek elismerni azt az istentelen törvényt, hogy az egyik ember alattvalója legyen a másiknak, mikor kimondták, hogy Isten a saját képmására teremtett minden embert s az ő kegyelméből egyetlen ember sem lehet az ura és parancsolója a népek millióinak, mikor meglöntötték a dölyfös Angliának uralmát és megvetették fészket az oly sokáig megtagadott és hontalan szabadságnak, ez a szabadság nem ejtette őket mámorba. Nem ejthette őket mámorba, mert nem volt előttük ismeretlen. Szívükben és agyukban

átéreztek és átélvezték annak minden áldását. S mivel az ő függetlenségi törekvésük nem volt mondva csinált fellobbanás, józanul és okosan hozzáfoghattak azután a kivívott függetlenség megerősítéséhez, állandósításához.

Szívükben, lelkükben, agyuknak minden gondolatjában élt a függetlenség. Ezért nem féltették senkitől. Ezért nem jutott eszükbe, hogy országuknak vagyonát szuronyokra költsek, országuknak erejét, nagyságának legfontosabb tényezőjét: fiatalágát uniformisokba bujtassák. Nem féltették függetlenségüket senkitől s nyugodtan hoz-

Washington György mint szabadsághős.

zálattak az ország kiépítéséhez, a békés munkához.

S amit a világ összes ágyuja megszerezni nem bír, a békés munka megszerezte azt az Egyesült Államoknak. Menhelyévé lett az üldözötteknek, otthonává a hontalanoknak. És nemcsak a fekete rabszolgákat szabadította ki a rabszolgaság jármából. És az üldözöttek, akik menhelyet találtak, a hontalanok, akik hazára akadtak, a rabszolgák, akik a korhadt Európából ide átszármazva, felszabadultak és emberi öntudatra ébredtek, mind, mind abban az egy vágyban egyesültek: nagyra és hatalmasra látni ezt az országot.

És ez ország nagygyá lett. Fénye beárnyozza az egész világot. S amíg mi amerikai magyarok részesei vagyunk ennek a fénynek, növekedésének örülünk, míg mi amerikai magyarok öszinte szívvel és igaz lélekkel ünnepejük amerikai polgártársainkkal az amerikai, nem! az emberi szabadság születésnapját, azalatt lelkünkét borítja a bánatnak felhője, ha ez örömnapon szülőhazánkra, arra a szerencsétlen Magyarországra gondolunk.

Magyarország nagy és hatalmas és független volt már akkor, amikor Amerika még csak felfedezőjének álmában sem élt még. Magyarországot az emberszeretet tanáira, a keersztény kultúráért szállott sikra és öntött tengernyi embervért már akkor, amikor ezt az országot, egy ösvénytelen öserdőt felvadak lakták még csak.

Ma Amerika fáklavivője a kulturának, a melyen bámuló tisztelettel függ az egész világ szeme, míg a magyar parlamentben heteken át azért kell küzdeniök, hogy a magyar államvasutakon magyarul beszéljenek. Ma Amerika havonta százezreivel fogadja magába a kenyérré és emberi jogokra éhes vándorokat, míg Magyarországból sok ezreket kiutasítanak, mivel az egykori paradicsomban sem kenyérük, sem emberi jogaik nincsenek. A fiatal Amerika legjobb polgárát választja meg vezetőjévé és legelső szolgájává; az ezredéves Magyarország farkasóvalva koronázási jubileumot rendez annak tiszteletére, aki a lábával megragta. Amerikában a templomokban, a törvényhozáásban, az utcán és a családi körben mint legszentebb ünnepet ülik meg a szabadság születésnapját, a lojális Magyarország pedig legszívesebben letagadná, hogy valaha függetlenségről álmodni merészt.

Nem folytatom azonban ezt a fájó összehasonlítást. Él bennem a remény, hogy odahaza is ébredni fognak, hogy ellesik majd Amerikától a titkot, hogy miképp lehet egy nemzet függetlenné és függetlensége révén nagygyá és hatalmassá.

Százharmincegy év előtt megkondult Philadelphában egy harang. A kormányzó épületnek harangja volt. A harangon ez a felírás volt: *Hirdess szabadságot az egész országban mindenek számára, akik ezt lakják.*

És hirdette a szabadságot. És felszabadultak a népek. És a szabadság levegőjében megizmosodtak. És százharmincegy év alatt ezek a népek megtettek oly utat, aminőre a világtörténelemben példa nincsen. Emberré lett minden ember és a jólét otthonosnak érzi magát minden munkáskéz alkotta hajlékban.

HIZSNYAY JÁNOS úr
Connecticut állambeli Danburyben fel van jogosítva előfizetések felvételére és nyugtázására. Melegen ajánljuk őt ottani honfitársaink figyelmébe.

Csuda-e most már, ha az amerikai — a bennszülött és a bevándorolt — büszkén vallja magát amerikainak? Csuda-e, ha örömtüzeket gyújtunk július negyedikén? Csuda-e, ha az örömtüzek lángjától áthévül a lelkünk s még a gyermek szívébe is bevonul az az érzés, hogy a szabadság értéke felülmul minden más értéket?

Odahaza is megkondulnak a harangok. Ne azt kérdezzük azonban, hogy mi született, hanem azt, hogy mit temetnek megint. A magyar, ha imádkozni akar nemzeti nagy napjain, csak a temetőbe vezető utat keresi. Ott, a kerepesi temető egy sírján leborul, imádkozik és bolondos szívvel — remél.

S meglehet, hogy abból a sírból mégis csak felszáll majd egykor egy erős elhatározás. Meglehet, hogy Kossuth Lajos szelleme még egyszer nemzeti kötelességére fogja ébreszteni a magyar nemzetet. Meglehet, hogy mégis elérkezik majd valamikor az a várva várt idő, amikor Magyarország az ő régi fényével ismét beragyogni fogja a világot.

Akkor azután nekünk amerikai magyaroknak két nagy nemzeti ünnepünk lesz: márczius tizenötödike és július negyedike. És lesznek két nagy nemzeti hősnök, akiknek emléke előtt kegyelettel leborulunk: Washington György és Kossuth Lajos.

Addig is, magyar testvérek Amerikában, haladjunk tovább utainkon férfias önértéssel és békés együttműködéssel. Örüljünk fogadott hazánk nagyságának és bizditsuk azokat, akik szülőhazánk nagyságának előkészítésén dolgoznak és fáradoznak.

Singer Mihály.

A JAPÁN HÁBORU.

Tokioban megfújják a harczi riadót.

Amint Tokióból kábelezik, Japánban fölötte harezias hangulat uralkodik. A japán lapok a japánokon San Fransiscoban az ismeretes iskolaügyből kifolyólag megejtett sérelmet csakis vérrel vélik lemoshatónak. S míg Európában már elkerülhetetlennek tartják a háborút, azalatt Washingtonban a kedélyek egyáltalán nem izgatottak.

Az Egyesült Államok nem keresik, nem akarják a háborút, amint ezt már régebben egy vezércikkben kifejtettük. Ha azonban Japánnak nagyon viszket a bőre, az Egyesült Államok meg fogják vakarni azt.

Az Egyesült Államok hadiraja feltétlenül jobb, mint Japáné. Igaz ugyan, hogy Japán stratégiai szempontból előnyben van, mert a Fülöp-szigeteket akármelyik perczen megrohanhatja. Az Egyesült Államok azonban, ha tényleg kenyértörésre fog kerülni a sor, alig teszi meg majd Japánnak a szívességet, hogy a Fülöp-szigeteket válaszsza a háboru színhelyéül. A nyílt tengeren pedig kétségtelenül elveri a japánokat, akiknek nyilván a fejükbe szállt az oroszok felett kivívott győzelmük.

AZ ELNÖK UTÁZIK.

Roosevelt meglátogatja a nyugati államokat.

Roosevelt Tivadar, az Egyesült Államok elnöke, nyári szünidejének leteltével azonnal utnak indul a nyugati államok meglátogatására. Ez alkalommal ismét több nagyobb szabású beszédet fog tartani, amelyek kétségtelenül befolyással lesznek a jövő esztendőben megejtendő elnökválasztásra.

Szeptember 29-én fog az elnök oyster bayi nyaralójából utnak indulni s mindenekelőtt Ohio állambeli Cantonba fog menni, ahol McKinley vértanu-elnök emlékszóbrát fogják leleplezni. Az ünnepi beszédet Roosevelt fogja elmondani.

Ohióból Jowába, innen Missouriba, Tennesseeba, majd meg Illinoisba megy az elnök. Október 5-én Washingtonba utazik vissza hivatalos teendőinek felvételére.

SZTRÁJK VÉGE.

New York egy ragály veszélyétől megszabadult.

Megirtuk lapunk előző számában, hogy New York városában a szemétkihordók besztrájkoltak.

Ez a sztrájk borzalmas veszéllyel fenyegette a világvárost és különösen keleti oldalát, ahol a szűk lakásokban egymás mellé préselve laknak az emberek s akik ennél fogva a nyári hónapokban amugy is kínos helyzetben vannak.

A szemétkihordók az utcákon embermagasságnyra hevert s a perzselő napsugarak a szemétdombokból oly illatot csaltak ki, melyek az amugy is kétes becsü levegőt egyenesen megmérgezték.

A városi hatóság pedig, amely személyes politikából nem mer a munkásszövetkezetekkel kikezdeni, tétlenül nézte, mint válik a veszély egyre fenyegetőbbé s mint kelnek ki a szemétkihordók elvégre emberségesebbeknek bizonyultak, mint a hatóság. Fölvették ismét a munkát és az emberek milliói megkönnyebbülve lélegzenek fel.

TULIPÁN PAPRIKA.

— A Tulipán védjegy törvényesen védve van, utánzása tilos. —

Hivatalosan kézségi számmal ellátott, hivatalosan vegyelemzett valódi, hamisítatlan nemes paprika. Aki szereti egészségét, óvakodjék az egészségre ártalmas, hitvány hamisításoktól. Aki valódi, nemes, elsőrendű magyar paprikával készített ételeket akar élvezni, az csakis TULIPÁN PAPRIKÁVAL főzet maga és vendégei számára.

Vendéglősöknek, kereskedőknek kedvezmény.

Kapható: egy, két és ötfontos dobozokban, ugyszintén kis asztali dobozokban is.

Megrendelések igaz cizimzendők:

HUNGARIAN AMERICAN TRADING CO.,
32 BROADWAY, NEW YORK CITY.

Magyarok Amerikában

A FŐKONZULÁTUS JÓTÉKONYSÁGA. Krebs Adolf honfitársunk hat hét előtt érkezett Trencsénből New Yorkba. Neki ez a mesés ország nem bizonyult paradicsomnak. Mindjárt megbetegedett és azóta folyton nyomorgott, míg végre csak egyetlen vágy uralta őt: visszamenni Magyarországra, ahonnan üres zsebbel ugyan, de annál nagyobb reményekkel indult utnak. A szerencsétlen embernek lapunk szerkesztője adott egy ajánló levelet Watchorn bevándorlási biztosnak, de ez kijelentette, hogy Krebset csak az esetre küldhető vissza, ha egy jótékonyági intézet kijelenti, hogy a szegény ember a köznek terhére esik. A jótékonyági intézetek azonban még csak meg sem hallgatták szerencsétlen honfitársunkat. Könyezve jött ismét szerkesztőségünkbe. Ekkor Hoennig O'Carroll báró főkonzul urat kerestük fel levélileg Krebs érdekében. És örömmel jelentjük, hogy a főkonzul azonnal intézkedett. A menházban szállást és lakást adott Krebsnek, majd csütörtökön a Carpathián teljesen ingyen hazaszállította őt. Ugy a magunk, mint pártfogoltunk nevében igaz szívvvel mondunk köszönetet a főkonzul urnak.

MAGYAR BEVÁNDORLÁS. Julius el-sején lépett életbe az új bevándorlási törvény, amelyet ismételve ismertettünk. Az új törvény nagyobb fejadóval sújtja a bevándorlókat és egyes megszorításokkal jár, amelyek azonban éppen a nem kívánatos bevándorlókra alig lesznek hatással. A new yorki bevándorlási hatóság azt hiszi, hogy az új törvény alig fogja csökkenteni a bevándorlást, mert annak, aki kivándorolni akar, a felemelt fejadó alig képez akadályt. — A múlt heti magyar bevándorlás megint nagyobb volt, mint az előző héten. HÁROM-EZEEKILENCZSÁZ NEGYVENKETTEN érkeztek Magyarországból a new yorki kikötőbe, köztük HÉTSZÁZÖTVENHÉT fajmagyar, 1878 tót, 325 sváb, 781 horvát és 201 oláh.

New York államban maradt 77 magyar, 217 tót, 33 sváb, 53 horvát és 5 oláh. Pennsylvania utazott 90 magyar, 242 tót, 19 sváb, 51 horvát és 5 oláh. Ohio államban ment 103 magyar, 195 tót, 75 sváb, 72 horvát és 55 oláh. New Jersey államban utazott 59 magyar, 230 tót, 50 sváb, 96 horvát és 13 oláh. Connecticutbe ment 19 magyar, 58 tót, 8 sváb és 15 horvát. West Virginiába utazott 42 magyar, 153 tót, 3 sváb, 57 horvát és 7 oláh. Missouriba ment 59 magyar, 115 tót, 73 sváb és 23 horvát. Michiganbe utazott 81 magyar, 190 tót, 10 sváb, 81 horvát és 25 oláh. Delawareba ment 11 magyar, 37 tót és 12 horvát. Illinois államban utazott 73 magyar, 165 tót, 11 sváb, 114 horvát és 29 oláh. Indianába ment 108 magyar, 176 tót, 21 sváb, 86 horvát és 66 oláh. Wisconsinba utazott 35 magyar, 100 tót, 46 sváb és 52 horvát. Californiába ment 39, Coloradoba 21 és Montanába 9 horvát.

A „MAGYAR HIRLAP“ ÉS A „BEVÁNDORLÓ“. Tudvalevőleg a budapesti „Magyar Hirlap“ volt az, mely a Clevelandban

POTMESIL ISTVÁN úr

képviseli South Bethlehemben és környékén a Bevándorlót. Előfizetések felvételére és nyugtázására fel van jogosítva. Melegén ajánljuk őt ottani honfitársaink figyelmébe.

megalakult Olaj és Ércbánya Részvénytársaságot szédelgő vállalatnak mondotta. Mi akkor leközlöttük budapesti laptársunknak cikkét és egyben kijelentettük, hogy amennyiben a vállalat tényleg szédelgő, olvasóink érdekeit erélyesen fogjuk megvédeni. Erre Bloch C. József bíró, aki a vállalat lelke, kijelentette, hogy harmincz napon belül kifizeti mindenkinek a részvényeknek befizetett árát, aki eziránt a clevelandi főirodához fordul. A „Magyar Hirlap“ be sem várva a harmincz nap leteltét, hamarosan kijelentette, hogy az ígért daczára a pénzt senki megkapni nem fogja. Ezt a kijelentést mi azután roszakaratunak neveztük, mert a „Magyar Hirlap“-nak nem állott jogában már előre is kétségbe vonni Bloch urnak becsületes szándékát. Most azután budapesti kolégánk emiatt június 18-iki számában „A magyar amerikai olajvállalat“ cím alatt egy hosszabb cikkben nekünk ront. Ezeket írja:

„A new yorki „A Bevándorló“ című lap ma érkezett június 4-iki számában élesen kikel lapunk ama közleménye ellen, melyben mi a hamis adatokkal kormánytámogatást, stb. ígérő hazugságokkal spēkelt részvényjegyzési felhívás alapján leplezett magyar amerikai olajvállalkozás ügyével foglalkozva azt is megirtuk, hogy: „az áldozatok vissza is kapják a pénzüket, azt legalább is valószínűtlennek kell tartanunk.“

„A Bevándorló“ ezt a megjegyzésünket roszakaratnak minősíti. Nos hát, utálhatunk arra, hogy éppen a „Bevándorló“-ban olvastuk azt az éles hangú felszólítást, mit a vállalkozás részvényeseihez intézett, felszólítván azokat, hogy a „Bevándorló“ szerkesztőségében jelentsék be, hogy hány részvényt jegyeztek, mert a „Bevándorló“ majd erélyesen képviseli a részvényesek érdekeit. És a new yorki Staats-Zeitungban olvastuk, hogy ezt a vállalkozást, mely megállapíthatóan és a pénzügyminiszter hivatalos nyilatkozata szerint hazug adatok alapján igyekezett részvényeseket gyűjteni, new yorki körökben is szédelgésnek minősítették. Nekünk semmi közünk az olajtársaság tagjaihoz, azok egyéniségével nem foglalkozunk.

Mi csakis a magyar kormányra történt hivatkozás és egyéb hazug adatok alapján állapíthattuk meg teljes joggal, hogy e hirdetés mögött szédelgés rejlik. Ha az intézők is meggyőződést szereztek erről és abban a tudatban, hogy talán őket is félrevezették, most a részvények befizetett árát visszafizetik — azzal csakis kötelességüket teljesítik. „A Bevándorló“-nak azért nincs oka ellenünk és tudósítónk ellen kirohanni, eljárásunkat roszakaratnak minősíteni — annál kevésbé, mert amikor mi közleményünket megirtuk, még nyoma sem volt a visszafizetésnek és akkor még a „Bevándorló“ is igen erélyesen szorgalmazta ezt.

Hogy különben az a visszafizetés se megy olyan simán és rohamosan, arról éppen ez a száma a „Bevándorló“-nak is közöl egy szerkesztői üzenetet, szóról szóra így:

„Az olajtársaság több részvényesének. A részvények árának visszafizetését már megkezdtek. Várjanak nyugodtan. Önök is megkapják pénzüket. Ha a befizetett összeg nagyságát megírják nekünk, mi innen fogjuk megsürgetni ügyüket.“

Ez a szerkesztői üzenet erős ellentétben áll azzal a közleménnyel, melyben a „Bevándorló“ ugyanazon számában ellenünk élesen kiront, azt irván, hogy „Az áldozatok nemcsak visszkapják pénzüket, de vissza-

kapták.“ Ha visszakapták, hát akkor mire való az a biztatás a szerkesztői üzenetben, hogy „várjanak nyugodtan“?

Bocsánat, kedves budapesti laptárs. A Bevándorló dehogy jött ellentétbe magával. Mi megirtuk, hogy részvényesek visszakapták a pénzüket. És tényleg visszakapták azok, akik aziránt a társaság felszólítása értelmében a clevelandi irodához fordultak. Szerkesztői üzenetünk pedig azoknak szölt, akik nem fordultak sehova, de kérdést intéztek hozzánk. — Nekünk nincs okunk a társaságot védelmünkbe fogadni, de nincsen jogunk Bloch bíró urnak becsületében kétkednünk mindaddig, míg ez ilyen kételyre okot nem ad. Ez a különbség köztünk és egyebekben igen tisztelt budapesti laptársunk között, amelynek különben köszönettel tartozunk, amiért ezt az olajtársaságot annak idején leplezte.

A NEW YORKI MAGYAR MENHÁZ. A menház e hó 15-én fogja megtartani negyedévi közgyűlését, amely fölötté érdekesnek ígérkezik. Értesülésünk szerint az igazgatóság e közgyűlésen fogja beadni lemondását. Ez az egyedüli helyes út. Mert habár az igazgatóság a menház kebelében elismerésre méltó rendet teremtett, kifelé oly lépésekre ragadtatta magát, amelyek folytán eljátszotta a beléje helyezett bizalmat. Igaz, hogy ez a bizalmatlanság csak néhány igazgatósági tagra szorítkozik, míg a többiek a magyarság feltétlen bizalmában és becsülésében részesülnek, mégis, miután kolégáikkal szolidaritást vállaltak, a szolidaritást a lemondásra is kiterjesztik. — A közgyűlésen az új alapszabályok is tárgyalásra fognak kerülni s így kívánatos, hogy az összes tagok megjelenjenek a közgyűlésen.

SZABÓ S. NÁNDOR ur ez idő szerint New York államban utazik a „Bevándorló“ érdekében. Előfizetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Szabó urat honfitársainknak pártfogásába ajánljuk.

COLLINS NEW YORKI GYÓGYINTÉZETE. Említettük egyik előző számunkban hogy Varga Lajos honfitársunk Hunfalvy Hugó magyar ügyvéd utján rágalmazási

PÁRTOS PATIKÁJA

Igazi magyar gyógyszerész

160 Második Avenue, 10-ik utca sarkán,
NEW YORK.

Telefonszám: 4288 Orchard.

Orvosságokat magyarországi módszer szerint készít.

Telefon utján is megrendelhetők.

Az Egyesült Államokban egyedüli elárúsítója

A Szent Bernát keserű eszenciának,
biztos szer gyomor bajok, főfájás és idegesség ellen.

Ára: 1 palaczk 1 dollár, 3 palaczk 2 dollár 75c.

Pósta utján is megrendelhető.

Sérvkötők és sebészeti szerek jutányosan kaphatók.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG.

Alakult 1905. február 27. Cleveland, O.

A Szövetség célja: az Amerikában élő magyarok testületi összetartása, anyagi és erkölcsi érdekeinek védelme.

Osztályok alakulhatnak Amerika minden magyar lakta helyén.

Aki a Szövetség tagjává akar lenni, irjon alapszabályokért a titkári hivatalhoz. 305 Century Building, Cleveland, O.

pört indított a Collins-féle gyógyintézet orvos, Ohly H. Károly ellen, mivel ez azzal gyanúsította ott alkalmazásban volt honfitársunkat, hogy — ötven centet lopott. A vádiratra most adta be a bepörölt orvos válaszáat, mely az amerikai magyarságot különösen egy okból érdekli. Collinsék ugyanis a magyar lapokban így hirdetnek: „Dr. E. C. Collins Medical Institute.“ Ohly dr. pedig az ő védelmében kijelenti, hogy ilyen intézet NEM LÉTEZIK, hanem létezik egy „The Collins Medical Institute“. Ez annyiban érdekel bennünket, hogy ez a „csudadoktori“ czég egy rég meghalt s így nem létező uri ember nevében hirdet. Vonja le ebből a következtetést, aki akarja.

EGYHÁZI ÜNNEPÉLY ELEANORÁN. Szép egyházi ünnepély folyt le június 23-án az eleanorai ref. egyházban. Nevezetesen, a több mint másfél évvel ezelőtt kitört sztrájk miatt elszóródott, de ismét visszatért ref. magyarok ekkor tarthatták meg az első rendes isteni tiszteletet. Kovács Béla johnstowni és vidéki ref. lelkészt hívták ki lelki szolgálatra. Nevezett lelkész szíves örömmel teljesítette kérelmüket s jól esett lelkének, hogy másfél évi szünet után ismét megjelenhetett s hirdethette közöttük az Isten igéjét. A délelőtti és délutáni isteni tiszteletek enyhítették némileg a hívek lelki szomjúságát. Nem lehet leírni azt a lelki buzgóságot, mely kinek-kinek szívet eltöltötte, mikor a lelkész a „Megbocsájto szeretet“-ről, majd az „Imádság“-ról prédikált előttük. Valóban meg is termette gyümölcsét e két vallásos tárgyról tartott egyházi beszéd, mert a nagy számmal egybesereglett híveknek oly jól esett már hallani az egyetértés, békesség, testvéri szeretet szavaknak hangoztatását az ezen vidéken három év óta dult egyházi zavargások lezajlása után. Mily igazi áhítatossággal vették hát ajkaikra s énekelték többek között a 84-ik zsoltárt. — Lelkész felkérte, hogy július 21-én, vasárnap ismét jelenjék meg közöttük, hogy az ur vacsoráját kiszolgáltassa számukra, mely alkalomra ugy a helybeli, mint a vidéki hívek kellő készüléttel jelenhetnek meg a szent asztalnál. Ezután lelkész egyes családokat látogatott meg, kiknél igazi keresztyéni fogadtatásra talált. Öröm volt hallgatni abbeli megnyugvásukat, hogy a jó Isten ezen napon visszaadta nekik a rég óhajtott békesség szerzetet, mikor már nem kell hallaniok egymástól: én Pálé, te Kéfásé, ő meg Apolosé, hanem hogy mindnyájan egyek a Krisztusban s lelkészüktől örömmel és vonakodás nélkül elfogadják az Isten-ige hirdetését, az időnkénti lelkési szolgálatokat, mikor tudniillik arra szükségük leend, amint a váltakozó életviszonyaik megengedik.

Dicséretre méltó buzgóságot fejtettek ki az egyházi életben történt e kívánatos változáson s az isteni tisztelet sikeressé tételén Dienes János, Tóth János és fia, Tóth István, Gaál József, Szabó András és még többben, kik fáradságot nem ismerve végezték egyházuk iránti fontos és szent kötelességüket. Megemlítendőek még: Balogh Balázs és Barnai Ferenc is, kik szintén fáradoztak a közeli vidékeken.

Másnap a lelkész Hajdu Péterrel a johnstowni ref. egyház egyik presbiterjével, ki Eleanorán is kíséretében volt, s Dienes János eleanorai ref. egyházi előjáróval kilátogatott Rossiterre is, hol szintén szép számú ref. magyarság él. Itt az idő rövidsége miatt csak néhány családot kereshettek fel, kik szintén keresztyéni szeretettel fogadták őket. (K.)

SZERELMI TRAGÉDIA NEW YORKBAN. Két fiatalmagyar élet esett szerdán áldozatul a szerelemföltés ördögének. A dráma New Yorkban játszódott le Stern Henrik honfitársunk lakásán és kettős halállal végződött. Stern, aki a felsővárosban kávéházat nyitott, hosszabb időn át viszonyt folytatott Balasi Máriával. Majd ráunt és le akarta rázni magáról. A leány Bridgeportba utazott, de szerdán reggel visszajött New Yorkba és sötét szándékkal egyenesen Stern lakására ment. Stern még ágyban volt. A leány berontott a hálószobába és egykori szeretőjétől hangosan követelte a házassági ígéretnek beváltását. Mikor Stern a leány kérésére durván válaszolt, a leány revolvert rántott és négy lövéssel leterítette a hűtlen fiatal embert. Majd maga ellen irányította a gyilkos fegyvert. Mindkét embert haldokolva szállították a harlemi kórházba.

A MUNKA ÁLDOZATA. Napról napra szedi a gyilkos munka az áldozatokat az amerikai magyarság sorából. Ujabban a New Jersey állambeli Newarkból érkezik hozzánk egy szerencsétlenség híre. A zemplémegei Nagymihályról ideszármazott Csinesák János már hosszabb idő óta dolgozik az ottani vasöntödében. A minap munka közben szétfreccsent az olvadt vas és honfitársunknak egyik szemét kiégette. Csinesákot a kórházba szállították, ahol el nem viselhető kinokat szenved. A társaság pedig, hogy a kártérítés terhét lerázza magáról, a szerencsétlenséget Csinesák hibájának akarja betudni.

OLCSÓ TELKEK

Winfield Heights'en hat pereznyre Long Islandtól
Elérhető öt centért. Olcsó fizetési feltételek.

Levelek így czimzendők:

H. B. WOOD DEVELOPMENT CO.,

Times Building, Broadway, & 42 street, New York.

AKIT ELSZÉDIT A BOLDOGSÁG. Antalóczy Árpád honfitársunkat agglégénynek ismerte mindenki. Elvált a feleségétől s ezt kevesen tudták. Pedig Antalóczy épenséggel sem idegenkedett a gyengébb nemtől. Ellenkezöleg. Bolondja volt a családi életnek. Végre talált egy magyar nőt, aki kész volt vele megosztani az életet. A nagy örömtől Antalóczy — megbolondult. Most a new yorki Bellevue kórházban ápolják.

SIRBA POTYOGNAK.

Kinos jelenet egy temetésnél.

Connecticut állambeli Bridgeporton a minap nagy részvét mellett vitték nyugalomra Sereno Mihályt. A gyászoló közönség kikísérte a halottat a westporti temetőbe, és ott könyezve állották körül a nyitott sirt, a mikor a koporsót lebocsájtották abba.

Egyszerre csak engedett a föld, a körülálló felsikoltottak s a jövő pereznben vagy egy tuczat ember belepotyogott a sirba. A többiek nagy rémület fogta el s mintha kergették volna őket, úgy rohantak ki a temetőből. A többiek csak nagy nehezen bírtak kímászni a sirból. Komolyabb baj egyiken sem esett, de a babonás olasz nép a kellemetlen eseményt rossz dolgok előjelének nézi.

A PITTSBURGI FIÓKIRODA KÉPVISELŐI:

Friedl Lambert ur .....Steubenville, O.
Kovács Arthur ur .....Pittsburg, Pa.
Finkelstein I. ur .....Homestead, Pa.
Samu György ur .....So. Sharon, Pa.
Andrejkovits Béla ur .....Pittsburg, Pa.

TIZ NYELVET

beszélő magyar ember, aki a magyar, német és angol nyelven kívül az összes szláv nyelveket bírja, magyarul, angolul, németül, románul és tótul IR ÉS OLVAS, megfelelő állást keres, legszívesebben bank és hajójegyüzletben. Megkeresések így czimzendők: ALEXANDER SÁNDOR, 198 East 3 street, NEW YORK CITY. VII. 2.

MAGYAR KASZÁK

Magyar importált gyártmány. Magyar gasdák, magyar földmivesek, farmerek legkedveltebb kaszája a japán és bur kasza.

Darabja 1 dollár 75 cent.

Főraktár Észak-Amerikában:

HUNGARIAN AMERICAN TRADING CO.,
32 BROADWAY, NEW YORK CITY

THE ORIENTAL BANK

A Keleti Bank

182-184 BROADWAY, fiók a Bowery és Grand street sarkán, NEW YORK

Tőke és felesleg \$1,850,000

R. W. JONES, Jr. elnök
LUDWIG NISSEN, ERSKINE HEWITT, CARLES J. DAY alelnökök
GEO W. ADAMS, pénztáros

NELSON G. AYRES, első alelnök
R. B. ESTABROOK, helyettes pénztáros
LEOPOLD FRIEDRICH, a külföldi osztály vezetője

CZIVÉLYESEN MEGHIVJUK ÜZLETI ÖSSZEKÖTTETÉSRE
KÜLFÖLDI PÉNZEKET VESZÜNK ÉS ELADUNK UTAZÓK SZÁMÁRA HITELLEVELEKET FOLYÓSITUNK
IMPORTÁLÓ KERESKEDŐKNEK ÜZLETI HITELT BIZTOSITUNK
VESZÜNK ÉS ELADUNK MAGYAR ÉS OSZTRÁK ÉRTÉKPAPIROKAT.

AMERIKAI DOLGOK

FELROBBANTOTT KHINAI MOSODA. A new yorki harmadik avenuen van Wing Pingnek egy mosodája. Tegnapelőtt hajnalban elment valahová bevásárolni, s mikor visszatért mosodája elé, abban éppen akkor sült el irtózatos dördüléssel egy dinamitpatron. A rendőrség természetesen nyomozást indított és éppen olyan természetesen, eredmény nélkül.

ORDITANAK A BÖRTÖNBEN. A Tombs név alatt ismert híres new yorki börtönnek lakói nagyon el vannak keseredve. Tisztességes gazember már ott meg nem maradhat. Thaw Harry esete óta mindenki bolond akar lenni. Éjjel elkezdnek ordítani, ahogy csak torkukból kifér s naponta legalább egy öngyilkossági kísérletet akar elkövetni. Egy rendőr azt mondta, hogy ha ez így megy tovább, hogy a bűnösök mind bolondok lesznek, akkor a Tombs idestova ideges becsületes emberek üdülőhelye lesz.

ŐRIÁSI CZÁPA. Egy huszonegy láb hosszúságú czápát fogtak a Long Islandon levő amanganzetti halászhajók, akiknek talán ez volt az első kalandjuk. Ha ez a szerencsétlen czápa véletlenül a fiemei halászhajójába került volna, milyen boldoggá tudta volna tenni az évek óta czápát ígérgető budapesti lapokat.

MŰKOPLALÓ. Van az Illinois állambeli Bellevillen egy dr. Eales J. J. nevű 30 esztendősr, aki azzal keresi a kenyerét, hogy éheznek. Most legutóbb egy kerek hónapig csak vizet ivott. Mikor a hónap eltelt, akkor ivott egy kis tejet s hozzáfogott egy újabb koplaláshoz. Eales egy hónap alatt 26 fontot fogyott. Testi ereje azonban nem esőkent, minnek bizonyására egy 225 fontos látogatóját felemelte a levegőbe.

TÁVIRDÁSZ-SZTRÁJK. San Franciscóban a távirtdámsztrájkra mentek és emiatt a Western Union távirtdársaság üzeme megakadt. Mint hírlik, ezt a sztrájkot a távirtdámsztrájk más városokra is ki akarják terjeszteni.

EVÉS ÉS IVÁS AZ ÉLET. Brooklynban tegnap ünnepelte 102-ik születésnapját Zeillia József, aki whiskeyvel kezdi a napot és sörrel fejezi be. Az öreg Lengyelországban gyáros volt és ezelőtt 25 évvel jött Amerikába leányához, akinél jó étel és sok jó ital között tölti 25 éve hátralevő napjait.

A LEGGAZDAGABB LEÁNY. Vanderbilt Kornél, aki 100 millió dollárnak volt a boldog tulajdonosa, 8 év előtt meghalt és másodszületett fiát általános örökösül kinevezve, elsőszületett fiainak 1,125.000 dollárt, három leányának pedig 7,500.000 dollárt hagyott

egyenként. Legfiatalabb leánya most lett nagykoru s most adják át a már azóta 10 millióra szaporodott vagyonát. Ő most a leggazdagabb férjhezmenendő leány Amerikában.

AZ OLTÁR ELÉ CZIPELTÉK. Philadelphiában Ary Anna már a kocsiba akart szállni, hogy Stenschisky Józseffel a templomba menjen megesküdni, mikor meggondolta a dolgot és kijelentette, hogy ő nem megy férjhez. A rokonok azonban nem tágtottak, betuszkolták a kocsiba, a templom előtt kihúzták és kényszerítették, hogy hűséget esküdjék Stenschiskynak.

KÉT MUNKÁS HALÁLA. A Pennsylvania vasutársaság alagútjában ismét szerencsétlenség történt. Az East riveri járárnál egy szikla leszakadt és két munkást agyonütött.

MEGGYILKOLT FARMER. Long Islandon Braas Kristófot, egy jómódu farmert Richmond Hill közelében az uton meggyilkolva találtak. Braast az utonállók vásárról hazatérte alkalmával ki akarták rabolni s mikor az ellentállott, lelőtték. A gyilkosoknak eddig nyoma sincsen.

NAGYSZABÁSÚ SIKKASZTÁS. A new yorki Windsor Trust Company pénztári hivatalnoká Runyan Chester százezer dollárt dugott a zsebébe a bank pénzéből s azután megugrott. A sikkasztó elfogatására a bank kétezer dollárnyi jutalmat és a megkerülő összegnek tíz százalékát tűzte ki. Hír szerint a löversenyek vitték a hivatalnokot, aki kitűnő hirtűnek örvendett, a bűnös utra. Felesége, akit nyomorban hagyott vissza, lakása ablakából akart kiugorni, amikor férjének szökését hírül adták.

ÚJ MÓDJA AZ ÖNGYILKOSSÁGNAK. New York állambeli Binghamtonból írják, hogy a Treadwell Merritt nevű ottani levélhordó az öngyilkosságnak furesa, de esalhatatlan módját eszelte ki. Egy csónakon kiment ugyanis a folyó közepére, ott nehéz vas-horgonyt kötött magára és úgy bocsájtkozott bele a vízbe, ahonnan persze csak hulláját húzták ki, még pedig a horgony miatt nagynehezen.

MEGRABOLJÁK A POLGÁRMESTERT. Hogy Chicagóban, mely a Nyugat New Yorkjának nevezi magát, mily idillikus állapotok léteznek, arról bizonyosságot tesz a következő eset. Busse polgármester esütörtök reggel kilovagolt. Az Orleans és Erie utak sarkán két utonálló megragadta a lónak kantárját. A polgármester pénztét akarták. Ez azonban kijelentette, hogy nem hord pénztét magával. Majd meg ostorával akkorát legyintett a gyanútlan utonállókra, hogy ezek majdnem belevakultak. Mire magukhoz tértek, a polgármester már elvágatott.

A Nagyvilágból

BANKBUKÁS BERLINBEN. Kilz berlini bankár megbukott. Milliókra menő jötekonysági és templomi alapokat biztak kezzeire, melyekkel Kilz a saját szakállára spekulált. Pénzeit amerikai vasutakon és ausztráliai bányarészvényeken vesztette el. A Kilz-féle bank bukásában számos előkelő állású ember is érdekelve van.

MIKSA CSÁSZÁR KIVÉGZÉSÉNEK HELYE. Az osztrák kormány tárgyalásba bocsátkozott a mexicói kormányval annak a helynek megvétele dolgában, ahol Miksa mexicói császárt, Ferencz József fivérét agyonlőtték. Az osztrák kormány már évekkel ezelőtt egy kápolnát építtetett arra a helyre Miksa császár emlékére.

A KIRÁLYNŐNÉL. A második békekonferenciára kiküldött delegátusokat kedden fogadta Vilma hollandi királyné. A delegátusokat a hollandi külügyminiszter mutatta be a királynőnek, kinek kíséretében ott volt Henrik herezeg, a királynő férje is.

CABRERA ZSARNOKOSKODIK. Guatemala elnöke, Cabrera elfogott 160 előkelő polgárt és azokat 20-as csoportokban perbe fogatta, amiért azok állítólag résztvettek a Cabrera ellen elkövetett merényletben. Két csoport ellen a pert már le is folytatták és számos polgárt, akik már régen ott állottak a Cabrera fekete listáján, halálra ítélték. A hatalmak tiltakozását Cabrera figyelmen kívül hagyta, amiért még majd meggyűlik a baja.

CSEHEK NÉMETEK ELLEN. Prágában a Sokol-ünnepségek hatalmas németellenes tüntetésekre adtak alkalmat. A Károly Ferdinánd-egyetem néhány hallgatóját, mikor azok egy német klubból távoztak, közrefogták a csehek és esunyán megverték. A rendet csak nehezen tudták helyreállítani.

URALKODÓK TALÁLKOZÁSA. Egy berlini ujság szerint Ferencz József és Edward angol király augusztusban Karlsbadban fognak találkozni.

KÁROLY MAKACSKODIK. A portugál király kijelentette miniszterelnöke előtt, hogy abban az esetben, ha a szükség úgy kívánja, ő nem fog egy pillanatig sem habozni és fegyverhez nyul. Bár a helyzet most már nem veszedelmes, a katonaság készenlétben áll.

GARIBALDI VÉGRENDELETE. Garibaldinak, a nagy olasz szabadsághősnek végrendelete, melyet nemrégiben Livornóban találtak meg, úgy szól, hogy holttestét egésék el s porait Caprerán temessék el. Az olasz képviselőházban ez irányban indítványt tettek.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

Pénzutalványok és hitellevelek a világ minden részére
Örökségeket és követeléseket pontosan behajtanak

15 WILLIAM STREET

NEW YORK

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden kedden és pénteken.
A „Bevándorló” újságvállalat: Makray Aladár.
Szerkeszti
SINGER MIHÁLY.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
327 East 13th Street, New York.
Telefonszám 4350 Orchard.
Pittsburgi iroda: 1114 Forbes street, Pittsburg, Pa.
Irodavezető: MÁZOR BÉLA.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:
New York város egész évre \$3.00
Egy Államok és Canada egész évre 2.50
Magyarország egész évre 4.00

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every Tuesday and Friday.
Published by the "Immigrant" Publishing Co.
Aladár Makray.
Edited by
MICHAEL SINGER.
Editorial Rooms: 327 East 13th Street, New York.
Telephone: 4350 Orchard.
Pittsburg offices: 1114 Forbes street, Pittsburg, Pa.
Manager: ADALBERT MÁZOR.

SUBSCRIPTION RATES:
For New York City, 1 year \$3.00
For the U. States and Canada, 1 year 2.50
For Hungary, 1 year 4.00

Szilánkok

— Odahaza nagyban ankétiroznak ismét a kivándorlás dolgában. Az ankéten részt vett a mi jó öreg barátunk, Gelléri Mór kir. tanácsos is. Gelléri a st. louis kiállítás alkalmával itt járt közöttünk. Aztán hazament és könyvet irt Amerikáról. Most pedig amerikai útjára hivatkozva azt mondja az ankéten, hogy számos magyarral találkozott, akik egytől egyig mind azt mondták, hogy odahaza is meg tudtak volna élni, ha úgy akartak volna dolgozni Magyarországon, ahogy Amerikában dolgoznak.

— Feltétlenül igaz. Csakhogy van a dolgnak egy kis bibije. Amerikában akarnak dolgozni és kapnak munkát. Hol keressék odahaza a kenyeret biztosító munkát azok, akik dolgozni akarnak? S még egyet. Amerikában keményen dolgozik az ember. De megélhet. És független. És ur. Odahaza dolgozik az ember és éheznek. Rabja a társadalmi szokásoknak. És megvetett pária.

— Egy európai kábelsürgöny nagyképűsködve mondja, hogy fontos dolgok vannak készülöben. Az angol király találkozik Vilmos császárral. És azután Ferencz Józseffel. Nos, és? Hála Istennek, rég elmúltak már az idők, mikor megkoronázott báboknak összejövételétől függött népeknek és nemzeteknek sorsa.

— A New-Yorker Staats Zeitung keddi esti lapjában tárcza alakjában foglalkozik lapunk szerkesztőjének a magyar menház igazgatóival szemben fennálló esetével. Hát piszkos eset volt az kétségtelenül. S a menház ama bizonyos igazgatói feltétlenül megérdemelték, hogy kifigurázzák őket. Hanem azért magánál az esetről sokkal piszkosabb

A BEVÁNDORLÓ

az a magyar ember, aki a magyarság szenyességét bevitte a Staats-Zeitungba, ha ez mindjárt hivatalos lapja is washingtoni nagykövetségünknek.

— Hunternek hívják azt az amerikai milliomost, aki beállott szocialistának. Most került vissza ide Európából, a hova fejedelmi kényelemben utazott, hogy adatokat gyűjtson egy megirandó könyve számára. A könyv címe ez lesz: „Az óvilág küzdelme a nyomor ellen.” Érdekes könyv lesz mindenestre. Hanem ha a szocialista-milliomos társadalmi kérdéssel akar könyvet írni, talált volna érdekesebb anyagot itt Amerikában. Irhatott volna ezen cím alatt: „Az újvilág bolondulása a dollár után.” Mi nem tudjuk hamarjában eldönteni, hogy vajjon ki a szánandóbb? Az-e, akinek nincsen dollárja, vagy az-e, aki akarat nélküli rabja a dollárnak?

— Egy „new yorki magyar katolikus” megint irt levelet. Szemünkre lobbantja, hogy leközlöttük Kovács Lajos plébánosnak a „Hit”-ben megjelent cikkét, amelyben megtámadta a kormányt, a külügyi hivatalt, a nagykövetséget, meg a konzulokat. Roszul teszi a „new yorki magyar katolikus”, ha ezt hibának tudja be. Kovács plébános érdekében közöltük le a cikket, amelynek felelevenítésével eszméletre, öntudatra akarjuk téríteni. Istennek szolgáiban mi férfiakat szeretünk látni. A talpnyalás hadd maradjon az udvaroncok mestersége.

BOTRÁNYOS DOLGOK.

A kivándorlás boszorkánykonyhájából.

A „Pesti Napló”-ból veszszük át ezt a lapunk keddi számában már felemlített cikket:

Veteres migrate coloni! Hagyjátok el az ősi földet magyar föld magyar gyarmat lakói! A klasszikus költőnek nincsen mondása, mely ekkora meghallgatásra talált volna valaha, mint ez! Minden két hétben a kivándorlók sötét tömegének ezreivel indul el a fekete hajó a fiemei kikötőből, az utlevélnélküliek százait lopják át az osztrák határon s elkönyvetlenül ömlik át a kivándorló fiatalság a felső országszélen.

Forr, sistereg a visszaélés, a bűn, a hanyagság, a korrupció mérges keveréke a boszorkánykonyha üstjében, a kivándorlás kérdése már csak félig a kivándorlók kenyerkérdése s ha sikerül egyszer betörnünk teljesen e boszorkánykonyha ajtaját, meg fog döbenni az ország az előtte feltáruló képtől. Alig van az országban akkora apparátus, mint amilyennel a kivándorlás ügyét intézik s nincs az országban ember, ki minden hibáján kívül olyan kálváriautat tenne meg, mint a kivándorlók legnagyobb része. A kivándorlás kérdéséhez rengetegen hozzászóltak, érzelmi alapon. Mindenki olyannak véli, ahogy elképzeli. Reáfogták a

szakszervezetekre az eredendő okot, mint a kik megakadályozzák a munkát, reá a latifundiumokra, melyekből élni nem lehet és sok bába közt elveszett a gyermek. A kivándorlás kérdéséhez alapjában egy kormány sem tudott vagy nem mert hozzányulni, pedig hozzá kell immár nyulni akárhogy, mert gyáva mese az, hogy rendezni nem lehet. Lehet rendezni, lehet elejébe vágni, felerészben megszüntetni—de csak akkor, ha a kormány komolyan akarja, komolyan fogja fel s minden kimélet nélkül felperzseli a régi rendszerből megmaradt s vidáman működő hatalmas boszorkánykonyhát.

A kivándorlási kérdést két főrésze kell osztani: a kivándorlók kivándorlási elhatározásának okaira s a kivándorlás mikéntjére a lakóhelytől a fiemei elinduló hajóig. Ez a két kérdés egyformán fontos, mert csak akkor ismerjük a kivándorlás minden bűnét és hanyagságát, ha ismerjük a kivándorlás lefolyásának minden fázisát. S ha ismerjük: a segítség nem késhetik. A belügyminiszter pedig ma már ismeri jól az előtte fekvő adathalmazból a kérdés minden részletét. Igaz, hogy már nagy időt vesztettünk az adatgyűjtés munkájából. Éveken át kellett volna gyűjteni a kivándorlókra nézve az adatokat a fiemei tartózkodás napjaiban, hogy tisztán láthassuk, hogy mi üzi el a magyart hazájából. Nem aktaszereleg, nem hivatalos nagyképűséggel, de ott és akkor, midőn a kivándorló lelke őszintén megnyilatkozik, a hajón, a hajórászállás előtt, a szegény nép lelkéhez érve.

Miért tart tulajdonképpen az állam kivándorlási felügyelőket, kik soha a kivándorlót nem is látják, vele nem érintkeznek? Miért? Mert állást kellett adnia a mindenkori kormányok alatt jónevű uraknak. De ez tisztán a belügyminiszter dolga, ki mint tudjuk, jól ismeri ezt a kérdést is és rajta áll, hogy segítsen a dolgon.

Ellenben nekünk volt alkalmunk néhány hónapon át ezekre menő adattömeget összegyűjteni, alapul fogadva el csupán oly adatot, melyet vagy írással igazoltak vagy a kivándorlók egész csoportja erősített meg. A nagyközönség elé terjesztjük azokat az eseteket, melyek általánosak s melyek némileg megvilágítják a kivándorlási kérdés titkának sötétjét.

E három hónap alatt 251 esetet lágtunk, midőn a kivándorló oláh és szász bank pénzén ment Amerikába. Hogy érthető legyen a dolog, ime egy eklatáns példa. Cserény Márton a szászok között, kisebb erdélyi városban nyitott fűszerüzletet. A város egyetlen magyar boltosa volt, az üzlet virágzott. Valami váltójótállás bajba hozta, pénzt vett fel s az üzlete ingadozni kezdett. Felkereste egy jómódu szász ember s felajánlotta, hogy a boltját átveszi, kap pénzt s hajójegyét Amerikába. Ellenben egy váltó fogja biztosítani, hogy elutazik. Ez csupán egy kihasított eset a többi közül, hasonló a többi is. A román és szász bankok távolítják el azokat a magyar embereket, akik elég él-

BRÁZAY SÓBORSZESZ

Ez az igazi, valódi, hamisítatlan, világhíres, magyar sóborszesz.

Leghatásosabb, kipróbált biztos szer rheuma, szakgatások, torok, fej, fül, szem és fogfájás ellen. Óvakodjunk silány, veszedelmes hamisításoktól, csakis Brázay-féle fogadjunk el.

Kapható minden jobb magyar üzletben, gyógyszerárban.

Főraktár Észak-Amerikában:

HUNGARIAN AMERICAN TRADING CO.,
32 BROADWAY, NEW YORK CITY.

meseknek látszanak bajukból kikászalódni. Segítségükre jönnek, hogy eltávolíthassák.

E három hónap alatt Amerikába költözött 143 szlavóniai magyar család, kiket a szó szoros értelmében kiűldözött a járási hatalom, mert ragaszkodtak a magyar nyelvükhöz. Midőn pénzzé tették mindenüket, segítségükre jött a zágrábi „Hrvatska Stecionice“ nevű bank, esakhogy távozhassanak.

Igy dolgoznak a nemzetiségek újban, valószínű s a felvidéken az egész Dunántul is. Csak azokat említjük, akik sorsáról meggyőződünk.

Amerikában egy gyárnak szüksége van néhány száz egészséges, erős munkásra. Hazaküldi egy magyar születésű munkavezetőjét. Ez elmegy a belügyminiszterileg megérősített kivándorlási ügyvivőhöz, — mert így hirdetik magukat — kit már előre értesített, hoz magával kellő számú utlevelet már kivándorlott magyaroktól s indul utjára a csapat. Ha Fiumében baj lenne, ott van a Fiume melletti cantridai ausztro-america ügynökség s mennek odébb. Az amerikai ügynök kap a gazdájától százalékot, az ügyvivő a kivándorlótól, a fiumei a hajótársulattól 15 koronát.

Előttünk egy prospektus, aláírva:

Belügyminiszterileg kivándorlásra felhatalmazott ügyvivő (!). A levél tetején az angyalos magyar ezimer!

Három hónap alatt 800 embert küldtek amerikai megrendelésre az ügyvivők! Mind egyik azt mondja: eszünk ágában sem volt kivándorolni, rábeszéltek, most már késő minden!

És késő is, igazuk van. Bár a törvény parancsolja, hogy a kivándorló pénzét kell hogy visszakapja, ha Fiuméból vissza akar térni — előttünk fekvő irások bizonyítják, tanukkal aláírva, hogy az ilyen szándéku kivándorlót majdnem kiverik az irodából.

Mielőtt különben a kivándorlókkal való bánásmódot leírni, mint ezt jellemző esetet említjük, hogy a fiumei kormányzó falragaszokon akarja felhívni a kivándorlókat, hogy panaszaikkal egyenesen hozzá forduljanak! A kormányzó maga ilyennek ismeri a kiváló apparátust!

A Bácskában, Temesben, Torontálban betéti társaságok alakultak a kivándorlási ügy ellátására. Nyolczvan-száz amatőr ügynökkel dolgoznak, egész csapatokat toboroznak össze s osztozkodnak a provízió. Biztos tudomásunk szerint 4 koronát fizetnek egy visszaküldött utlevélért!

E betéti társaság csapatai közül két 80—90 tagu társaságot látunk, kik egybehangozóan ezt vallják. E betéti társaságok fejei az ügyvivők!

Elenyésző számot képviselnek azok, akik megélni nem tudtak a nagybirtokból, vagy a kik nem akarták tűrni a szolgabírák hasáskodását. Alig 100—150 összesen azon leányok száma, kiket egy olyan idősebb hölgy szokott kiszállítani, ki állandóan közlekedik Fiume és New York között!

A két főeset a kiűldözött magyarság s az ügyvivők garázdálkodása!

Ezeket nem lehet segíteni? Hát mire valók a felügyelő urak, ha még most sem ismerik az összes garázdálkodó ügyvivők kezeit, mikor három hónap alatt mindeniket csupán Fiumében össze lehet gyűjteni.

És most lássuk, hogy folyik le a kivándorlás!

Nagy Péter magas alaku, fekete bajuszu legényember, kezében tartja Mihák János 45 éves ripacsos arcu, sárgás bajuszu gazdaember utlevelét, ki valahol Amerikában bányászik. Megérkeznek Fiumébe. Mint a juhokat, sorba verik s hajtják egy piszkos épület felé. A helyiségben, mint heringek préselődnek össze, zsebéből kilopják óráját, kis pénzét, minden holmiját, gyomrát tönkre teszi a moslék, éjjel pihenni a piszkoban nem tud, a lopás ügyében senki nem intézkedik, végre a hajóra kerül. Ha utlevelét elismerik, mint hogy 75 százalékban jóváhagyják akkor, ha leányuk van beírva, így is bejut a hajóra. Erről az életről már ne írjunk, ezért Angliával háboruba keveredünk. Lesz alkalmunk majd okmányokkal fellépni.

Ha az utlevél véletlenül még sem jó, már a parton áll az Austro-Americana embere, a többi elintézi az. Egy óra múlva már kocsin robognak át az osztrák határon s Abázia-Matugliából viszi a vonat őket Triestbe.

A fiumei kálváriáról bővebben írhattunk volna — de a kormány mindig az új kivándorlási ház csodatételét igéri. Ha az új palota elkészül — majd minden másként lesz!

Panaszkodni nem elég, mi a teendő? A kormány győződjék meg kivándorlási felügyelői révén néhány hónap alatt, hogy helyesek-e adataink. Nevezzen ki Fiuméba tényleges felügyelőket, nem előkelő urakat, kik a kivándorlók közé mennek s kik előtt fel fog tárulni a főok, az eredendő ok. Állítson fel fiumei határrendőrséget, amely majd tapasztalatai alapján az ország minden részébe elküldi értesítő táviratait az ügyvivők működését illetőleg. Szóval, legyen a kormánynak egy szerve, mely megéri a kivándorlás okait, mely jelt ad, — a többi a kormány dolga! Szüntesse meg azt a szörnyű abuzust, hogy az ellenőrzést végző rendőrség a kivándorlási iroda fizetett

alkalmazottja legyen — hiszen az ellenőrzés és a hatóságok értesítése a visszaélésekről így kizárt dolog. Nem akarjuk e kérdést bővebben tárgyalni: szédületes visszaélésekről szól, de, mint említettük, a kormány már ismeri ezeket s az intézkedést megígérte. Csakhogy ez kissé késik!

Nagyon futólag érintettük mindeme részleteit a kivándorlás körül tobzódó bűnnek, majd rátérünk egyes részleteire is. Nincs ma kérdés, mely annyira fontos volna, mint ez s nincs kérdés, mely kényesebb volna! Éppen ezért kellene a mai belügyminiszternek, a mai fiumei kormányzónak belevágni, kiknek eltekintve minden mástól, ugy anyagi függetlenségük biztosítja, hogy a nyomorult nép e százfejú aranyhidrájával végeznis tudnak.

A kivándorlókból ma már annyian élnek, hogy nemsokára a legkeresettebb pálya lesz. A kormányon áll, hogy ne legyen!

AZ ERÉLYES KOSSUTH.

Véget vet a horvátok obstrukciójának.

Ma pénteken, amikor lapunk már sajtó alatt volt, vettük azt az örvendetes hirt, hogy Kossuth Ferencz valahára véget vetett a horvátok garázdálkodásának a magyar országgyűlésen.

Nehogy a horvátok az obstrukcióval továbbra is megakaszthassák a törvényhozók munkáját, KOSSUTH FERENCZ VISZSZAVONTA A VASUTASOKRÓL SZÓLÓ TÖRVÉNYJAVASLATOT S EGYBEN KIJELENTETTE, HOGY MINISZTERI RENDELETTEL FOG ANNAK VÉGREHAJTÁSÁRÓL GONDOSKODNI.

A horvátoknak ez az erélyes eljárás persze nem tetszett. Tiltakoztak ellene, majd meg tüntetve elhagyták a parlamentet.

Egyebekben pedig a kormány kiírta Horvátországra nézve a választásokat, amelyek julius tizenegyedikén fognak megtartatni.

NEW YORK KÖZELÉBEN
190 dollártól kezdve vásárolható egy háztelek.
Tíz dollár azonnal fizetendő, öt dollár havonta.
WOOD, HARMON & CO., NEW YORK
Személyes vagy levélbeli megkeresésre magyarul válaszol:
T. W. EDKINS,
Addition L, South New York, Staten Island.

THE RISING SUN BREWING CO.

Csehországi módon készülő sör
A legválogatottabb arany árpából, malátából
és mézharatos cseh komlóból főzik.

FELTÉTLENÜL JOBB BARMILY

IMPORTALT BÖRNEI.

ELIZABETH, N. J.

PAPP DEZSŐ úr

képviseli a Bevándorlót Passaicon. Előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk öt passaicai honfitársaink pártfogásába.

ALAPITTATOTT 1889.

EGYESULT ERÖVEL.

JACOB KLEIN

MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓ- ÉS VASUTI ÜGYNÖKSÉG, KÖZJEGYZŐI IRODÁJA

1340 Penn Ave., PITTSBURG, PA., és 207—6th Ave., HOMESTEAD, PA.

KÜLDÜNK PÉNZT az ő-hazába olcsó áron és 30 nap alatt kézbesítjük a pénz átvételét igazoló póste* *aladó vevényt.

VEZÜNK ELADÜNK külföldi pénzeket. Pénzket elhelyezük bármely hazai bankba, vagy a magyar királyi postatakarékpénztárba és beszeressük az eredeti betétkönyvecskét.

ELADÜNK HAJÓJEGYEKET a leggyorsabb hajókra a hajótársulatok eredeti árán és utasaink a leggyorsabb vonattal a Pennsylvania Union depójáról továbbíthatnak New Yorkba.

ELFOGADÜNK BETÉTEKET A „HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. JAVARA IS.

MAGYAR AMERIKAI TAKARÉK ÉS HITEL TÁRSULAT, DUQUESNE, PA.

Két százalék csekk számlára.

Négy százalék betét számlára.

ALAPTÖKE ÉS FÖLÖSLEG \$175,000.00.

Hazai Dolgok

Magyar örmények ünnepe.

BUDAPEST. Erdélyszerte, sőt hazánk Királyhágón inneni részében is több helyen kegyelettel megülték a több mint 200 év óta betelepült örmények hittérítő apostoluk, Világosító Szent Gergely emléknapját. Ez a szívben tűzgyökeres magyarrá vált néptörzs keleti hagyományait megőrizve, a hazafiságnak lélekemelő példáját nyújtja a nemzetiségek előtt. Pedig ez a keleti kis néptörzsek sohasem volt a mindenkori magyar kormányok dédelgetett gyermeke. Őriási áldozatokat hozott régi örmény gimnáziumainak Szamosujvárt és Erzsébetvároson történt államcsinálásakor. A hazai örmény egyház újjászervezése, állami dotációja és 1715 óta megüresedett örmény katolikus püspöki székeinek betöltése iránt mai napig sem történt intézkedés. Legnagyobb sérelme a hazafias kis faj törvénybe foglalt egyházi jogi helyzetének, hogy papjait csak külföldön szentelheti fel, továbbá hogy saját ritusu főpap hiányában az ősi szertartás elhalványosodása a hitéletet megbénítja. A magyar örmények vérüket, vagyonukat, sőt politikai nemzetiségüket is készek voltak mindenkor a hazának feláldozni és ezzel sohasem kérkedve az 1848-iki események hazafias vérkeresztiségében önként a magyarsághoz csatlakoztak. És ime, a többi tán követelőbb, de kevésbé hű népfajok már régóta háborítatlanul élvezik mindazt, amit az örménység mindezekig hiába szorgalmazott. Az örménység egyházi szervezeti megerősítése pedig egyenesen a magyarság és a magyar nemzeti álláspont legfőbb érdeke volna, különösen az örménylakta és általuk alapított városokban. Az eddig állampolitikai mulasztás jelei ugy Erzsébetvárosban, mint Szamosujvárt a magyar-ellenes, illetve idegen népelemek előnyomulásával és az örménység visszazorításával fenyegetnek. Mintha éreznék is ezt az örmények és évről-évre fényesebben ülik meg védőszentjük ünnepeit, a mely napon a politikai és társadalmi ellentétek is mintha elsimulnának. A nemzeti kormány legszebb ambíciója lehetne a hazai örménység ügyét felkarolni és a magyar nemzet javára gyümölcsötvetni.

Gyermekek hóhérja.

BUDAPEST. Az angvalesinálók megint megölték egy szerencsétlen asszonyt. Anyának érezte magát s mert elválva élt a férjétől, hogy szégyene elől meneküljön, egy bűnös bábaasszonytól kért tanácsot. A szülész nem nagyon tanácskozott, néhány korona tiszteletdíj előzetes lefizetése ellenében megoperálta Halom Dezsőné, született Markó Ilonát, de oly szerencsétlenül, hogy az pár óra múlva meghalt. Mielőtt kiszenvetett a szerencsétlen asszony, egy rendőrtisztviselőnek elmondta szomorú tragédiáját és elárulta, hogy a bűnös teremtés, aki megölte, Fülel Józsefné bábaasszony. A rendőrtisztviselő, aki a vallomást felvette, jelentést tett az esetről a bűnügyi osztály vezetőjének, aki detektívek útján következőképp állapította meg a tényállást: Halom Dezsőné két esztendeje elváltan él a férjétől és az Üllői út 105. számú házában tejesarnokot bérelt. A válópör folyt, addig is azonban Halomné jegyben járt egy fiatal bankhivatalnokkal, aki a házában lakott. Egy barátnője tanácsára felkereste Fülelknét, aki azonnal, minden előzetes megbeszélés nélkül megoperálta. Operáció után a súlyosan megbetegedett asszony hazavánszorgott, lefeküdt és nagy

fájdalmakról panaszkodott. Eltitkolta azonban, hogy mi baj történt vele, úgy hogy dr. Schulhof orvos, aki a házában lakik, nem is tudta megállapítani a baj súlyos természetét, mire a szomszédos klinika tanárja jött át a beteghez és elrendelte, hogy azonnal vigyék be a Rókus-kórházba. Délben történt az operáció és estére már kiszenvedett a szerencsétlen asszony. Mielőtt eltemették, felboncolták és megállapították, hogy vérmergezés ölte meg. A rendőrség tíz detektívje keresi azóta Fülel Józsefnét, de mind eddig eredménytelenül. Nem tudtak ráakadni a lakására, mely a nyolczadik kerületben van, állítólag az Üllői-ut közelében. Nincs kizárva, hogy az angvalesináló megsejtette a veszeltyt és megugrott.

Öngyilkos urileány.

ARAD. Baumgarten Paulina husz éves urileány, magántisztviselőné, atyja lakásán szívenlőtte magát és meghalt. Hátrahagyott levelében életuntságról panaszodik.

Elhunyt szabadságharcos.

ARAD. Vaszil József, aki több éven át mint csendbiztos, majd mint megyei várnagy nemcsak békében, hanem a komáromi kapitulációig szolgálta a hazát, kilenczven éves korában meghalt. Damjanich egyszerű közvitte volt előbb, majd örmester lett, budavári hőstetteért pedig, amikor elsőnek tűzte ki a nemzeti zászlót Hentzi várára, érdemjeles honvédhadnagy és fokozatos előléptetéssel százados, aki Klapka alatt a legvégsőig védte Komárom várát. A szabadságharc leveretése után Vaszilnak bőven kijutott ugyan az abszolút hatalom zaklatásaiból, de a kapituláció után menlevelet nyervén, ismét folytathatta szolgálatát. Temetésén testületileg jelentek meg volt megyebeli tisztársai és az aradi 48-as honvédegyület.

A csodakut.

DEBRECZEN. A Hortobágyon, Óhaton most egy artézi-kutnak járnak csodájára. Két évvel ezelőtt furták a kutat, amely kitűnő vizet szolgáltatott és kitűnően működött. Nehány hónappal ezelőtt azonban valami kábitó gáz kezdett kiömleni a kutból. A gáz elszédítette az embereket, akik vizért mentek a kuthoz, úgy hogy végül teljesen használhatatlan lett a kut. A mult héten Aczél Géza főmérnök megvizsgálta a kiömlő gázt és konstataulta róla, hogy ugyanolyan alkatrészekből áll, mint a világító gáz. Ezt jelentették a földmívelésügyi miniszteriumnak is, ahonnan Farkas Kálmán miniszteri tanácsost és Pazár István mérnököt küldték ki a csodakut megvizsgálására. A bizottság megállapította, hogy a kutból naponként száztizenkilenc köbméter gáz ömlik ki, napi negyven-ötven korona értékben. Ennek a gáznak hőfejlesztő képessége nagyobb mint a gyárilag készült gázé. Valószínűleg gőzmalmost vagy valami gyárat építenek a kut környékére, hogy így értékesítsék a kiömlő gáz-kincset.

Gyilkosság.

FÉLEGYHÁZA. Hoffer József nagybiratos épülő házában bokréta-ünnepélyt tartottak. Az ünnep késő éjszaka is tartott és a munkások jókedvűen mulatoztak. A mulatságot később hangos szóváltás, majd verekedés zavarta meg. A mulatók, lehetek vagy huszonötven, késekkel támadtak egymásra s Nagy Mihály olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy kis idő múlva meghalt. Utolsó perceiben azt vallotta, hogy Kis Szabó János ölte meg, akit a csendőrség le is tartóztatott. Többen is megsebesültek, köztük Moczás István, aki súlyos sérüléseket szenvedett. A csendőrség távirati jelentésére a kecskeméti törvényszék vizsgálóbírája és a törvényszéki orvos Félegyházára utaztak.

Megdobált diplomata.

GYŐR. A Liget-utczában vásott gyermekek megdobálták gróf van den Steen de Jehay belga teljhatalmu miniszter és rendkívüli nagykövet autombilját, melyben a követ ült a feleségével és két gyermekével. A miniszter az eset miatt a győri rendőrségen feljelentést tett. Rögtön megindították a nyomozást. Kiderítették, hogy az autombiljt Paár Károly és Reider Károly 12 éves gyermekek dobálták meg.

Szerencsétlenül járt katona.

KECSKEMÉT. A honvédluszar lakatnya gyakorlóterén Mihályi Miklós örmester Sebessy Sándor örnagy lovát tanította s lovgálás közben oly szerencsétlenül esett le, hogy koponyatörést és agyrázkódást szenvedett. Állapota reménytelen.

Magyar orvos bécsi egyetemen.

MISKOLCZ. Dr. Neumann Henrik fiatal orvostudort, aki Politzernak, a híres bécsi fültanárnak volt asszisztense és több ér-

MUNKAKERESŐK FIGYELMÉBE!

Honfitársak és honleányok! Ha jó munkát vagy helyet akartok, forduljatok teljes bizalommal Kovács munkaközvetítő irodájához, ahol mindig nagy számmal kerestetnek mindenféle munkások és munkásnők. Jelenleg is 200 embert keresünk bányamunkára, jó fizetés, sztrájk nincs, gáz nincs, közel Pittsburghoz. Száz leányt keresünk jó házi és egyéb munkára.

Pontos cím: RUDOLPH KOVÁCH,
1524 PENN AVE. — PITTSBURG, PA.

Little Hungary

A chicagói magyarok találkozási helye

WEINBERGER M.

földszinti vendéglőjével kapcsolatos kávéháza
205 West Madison street, — Chicago, Ill.
(Green street sarkán.)

Chicago látványossága. Európai kényelemmel berendezett kávéház. Külön olvasó és játéktér. Legmodernebb tekeasztalok. Hazai és itteni lapok. A kütűnő kiszolgálást a magyar tulajdonosnak negyven éves tapasztalata biztosítja.

MINDEN AMERIKAI MAGYARNAK SZÜKSÉGE VAN AZ

AMERIKAI FELKÖSZÖNTŐRE

Rudnyánszky Gyula egyenest az amerikai magyarságnak írta ezt a pompás könyvet.

No de benne is van minden, ami kell. Ünnepeleken, hazafias áldomásokon, egyleti gyűléseken, zászlószenteléseken, családi mulatságokon, lakodalomban, keresztelőkön és az életben előforduló minden alkalommal nélkülözhetetlen ez a hasznos jó könyv.

ÁRA EGY DOLLÁR.

Kapható a pénz beküldése mellett kiadóhivatalunkban.
Cím: A BEVÁNDORLÓ, 327 East 13 street, NEW YORK CITY.

tékes tudományos művet írt, a bécsi orvosi egyetemen a tanári kar egyhangú ajánlása alapján magántanárrá képesítették. — Az ifjú orvos Miskolcra, az ev. ref. főgimnáziumban végezte középiskoláit és rokoni kötelei is Miskolcra költöztek.

Megtebolyodott kapus.

SÁTORALJAUJHELY. Vágassy Péter máv. gyártelepi kapusnak már régebben elborult az elméje, de miután viselkedése nem vált közveszélyessé, hozzátartozói otthon ápolták a beteget. A minapi éjjelek egyikén azonban a szerencsétlen emberen kitört a teboly, még pedig olyan nagy mértékben, hogy lakásán tartani nem lehetett. Nejét megölésével fenyegette, reá fogta forgó pisztolyát és minden áron ölni akart. A közveszélyessé vált embert végre is a városi főorvossal kellett megvizsgáltatni, akinek a véleménye alapján az Erzsébet kórház elmeosztályába szállították az elborult elméjű kapust.

Se pénz, se egres.

SZENTENDRE. A régi ugynevezett jó időben, amikor még hire-hamva sem volt a filloxerának, Szentendre város lakossága sok pénzt keresett a szőlőtermeléssel. Semmi sem tart örökké s egy szép napon ide is elvitért a filloxera s koldusbotra juttatta a lakosságot. A derék szentendreiak azonban nem estek kétségbe, az elpusztult szőlő helyére egrest ültettek s minthogy a talaj kedvezett az egresnek, rövid időn belül lón olyan egrestermés, amelyet még a legöregebb szentendreiak sem láttak.

A lakosság, hála a bőséges egrestermésnek, ismét gyarapodni kezdett s újból lábra kapott az anyagi jólét. A fellendülésről tudomást szerzett két jeles férfi: Schwarcz Jakab és Singer Ármin, felültek a vicinálisra és kirobogtak Szentendrére. Érintkezésbe léptek a szentendrei keresztény-szocialista munkásegylet vezetésével és kétszázötvenhat egyes termelővel írásos szerződést kötöttek, hogy termésüket métermázsánként husz koronájával megveszik tőlük. Május 15-én megkezdődött az egresszedés és vígan folyt egészen június 15-éig. Eleinte 20—30 métermázsát szedtek naponként, később már százötvenet is.

A két kompanista naponként elszállította vasuton a termést Németországba. Ők felvették nyomban a pénzt, de a termelőknek nem fizettek egy fillért sem. Június 16-ára ígérték a termelőknek a pénz fizetését. Ezen a napon azonban a filloxera-járványhoz hasonló nagy csapás érte a szentendreiakat.

RIZSÁK JÁNOS

passaieci pénzküldő budapesti irodája
IV. Sütő-utca 6. szám alatt van.
Irodavezető: RIZSÁK MIHÁLY.

RIZSÁK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ

Magyar pénzküldő és váltó intézete
127-2 ik UTCA, PASSAIC, N. J.

Pénzt a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az ó-hazába. Az őz zez hajótársulatok meghatalmazott képviselője. Mindennemű közjegyzői okiratok szakszerűen kiállítanak és konzultációs hitelesítetnek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontossággal járok el.
Reám bízott ügyekben pontosan és lelkiismeretesen járok el.
Az utasokat személyesen elkísérem a hajóhoz.
Utbaigazítást, felvilágosítást és tanácsot ingyen adok.

ALPHA, N. J. PHILLIPSBURG, N. J.
WHARTON, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

Schwarcz és Singer nyomtalanul eltűntek s velük az egresért beszédett pénz is. Aki szeret halálos veszélyben forogni, az utazék most Szentendrére és kérdezzen meg egy becsapott termelőt, hogy milyen volt az idejü egrestermés.

Különös megrovás.

SZOMBATHELY. Fejes Zsigmond mészáros- és hentesmestert a napokban az a csapás érte, hogy testvére, Fejes János meghalt. A temetés után egy helyi lapban a következő gyászkeretbe foglalt köszönetnyilvánítás jelent meg:

Mindazon szombathelyi mészáros- és hentesmester urak, kik boldogult testvérem, Fejes János temetésén résztvettek és megjelentésükkel fájdalmunkat enyhítették, fogadják ezuton hálás köszönetünket. — Köszönetet mondunk továbbá azon mészáros- és hentes uraknak is, akik gyászjelentéssel értesítve lettek ugyan, azonban nem tartották érdemesnek a temetésen megjelenni.

Fejes Zsigmond hentes és családja.

Amint olvasható, Fejes Zsigmond családjával egyetemben illetudó: megköszöni a szíves részvételt. Ebben azonban nincsen semmi különös. Annál szokatlanabb azonban, hogy Fejes Zsigmond és családja a sablonos köszönetnyilvánítással egy füst alatt megrovási kalandban részesíti azon mészáros és hentes urakat, akik, bár nekik gyászjelentést küldött, nem jelentek meg. Van ugyan emberek, akik egyenesen iróznak minden temetési aktustól. Nagynevű írónk és politikusunk, Eötvös Károly maga írta meg nemrég ezt önmagáról. Még Tóth Béla temetésén sem jelent meg, pedig holtig jó barátja volt neki. Lehetséges azonban, hogy Fejes Zsigmond és családja nem érzékenységből rótták meg a szombathelyi hentes és mészáros urakat. Azt kell gondolnunk, hogy Fejes Zsigmondnak jól megy az üzlete Szombathelyen, miért is a többi hentesek és mészárosok mint irigy konkurrensok, nem óhajtják őt vigasztalásban részesíteni. Fejes pedig éppen az üzleti konkurrencziának ilyen megnyilvánulását akarta megbélyegezni. Persze, hogy a köszönetnyilvánításba foglat megrovás így is furesa.

Borzalmas öngyilkosság.

VAS-SZÉCSÉNY, Vas megye. Sibinger Péter molnárségéd minap este borzalmas módon vetett véget életének a vas-szécsényi malomban. Golyóra és vízre töltötte fegyverét és azzal a malom egyik félreeső szobájában fejbelötte magát. A golyó teljesen szétroncsolta a fejét és a lövés zajára a szobába siető embereknek rettenetes látványt nyújtottak a fej nélküli törzs s a vértől s az agyvelő roncsaitól beszennyezett falak. Az öngyilkosság oka Sibinger tudóbaja volt, a

melyből tudta, hogy nem fog kigyógyulni. A szombathelyi szolgabírószág megtartotta a helyszíni vizsgálatot.

KOSSUTH KRAJCZÁRJA.

Megkapó jelenet a sztraczenai völgyben.

Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter-ről kedves történetet beszéltek a Ház folyosóján. A dobsinai Kossuth-szobor leleplezési ünnepén történt. A vendégek kocsikra menéztek a sztraczenai völgyet. Kossuth Ferencz öcsésével, Kossuth Lajos Tóddal ült egy kocsin.

A sztraczenai völgy paradicsomi hely. A legesudásabb természeti szépségek kápráztatják a nézőt. A vendégek kocsisora lassan gördült végig a poros uton, míg alattuk sok ölnyi mélységben tátongott a gyönyörű völgy. A mélyén hatalmas, fanagyságu páfrányok, buja fenyők, a hegyvilág egész színpompás gazdag flórája viritott. Kékes ködök usztak a hűvös völgy fölött, a vendégek elragadtatva bámulták az eléjük táruló felleges képet.

Kossuth Ferencz is elragadt a gyönyörű látvány. Nem győzte magasztalni a természet igéző, leigázó szépségét. Hanem az elragadtatását nagyon lehűtötte egy másik megfigyelés. Ebben a buja, pompázó paradicsomban a nyomoruságnak legsivárabb képe kísértett minduntalan. Apró, néhány házról álló falvak tűntek fel itt is, ott is, az inségnek hideg, barátságatlan, szomorú fészkei. A falvakból lerongyolódott, éhes, szánandó emberek vánszorogtak elő, elszorult az ember szíve, ha rájuk nézett.

Kossuth Ferencz nagyon megrendítette ez a nagy ellentét. A paradicsom közepén a pusztulás. Lenézett a kékes ködben borongó völgy mélyébe és felsóhajtott:

— Istenem, mennyi gyönyörűség és szomorúság fogant meg ebben a völgyben.

Aztán valami eszébe jutott, belenyúlt a zsebébe, kivett egy krajczárt és behajlítván a mélységbe, a százados fenyők, páfrányok közé, sóhajtva mondta:

— Ahol ki tudott kelni az égbenyuló fenyő, hátha kikel ebben az Istenáldotta talajban a krajczár is és nem nyomorog tovább ez a szegény nép...

Egy pillanatnyi fellobanás hirtelen szüleménye volt ez az ötlet, de a jelenlevőket mélyen meghatotta és az a babonás kívánság fogta el a szíveket, hogy lent, a sztraczenai völgyben, a magánosan élő százados fenyők, páfrányok, zsurlók között keljen ki a Kossuth krajczárja...

OLVASCINKHOZ.

Dr. Pólya László úr ismét belépett lapunk munkatársai sorába. Mint ilyen előfizetési és hirdetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt honfitársaink figyelmébe és pártfogásába.

Fényképészeti

Müterem

Ha ezen hirdetést kivágja s behozza, minden tucsat kép után kap

INGYEN

egy életnagyságu képet.

A legjobb felvételek. Vasárnap is nyitva.

S. ROBINSON

Fényképész

1716 Centre Avenue, PITTSBURG, Pa.

A VILLÁMVONATON

Bűnügyi regény az amerikai életből.

ELSŐ RÉSZ.

(Harmadik folytatás.)

— Szerelmes? — ismételte Darrel tréfásan. — Micsoda ötleteid vannak! Az én szerelmesem az én hivatásom. Más iránt nem érdeklődöm. De még mindig nem mondd, hogy te mi vagy?

— Oh, életemben még sosem éreztem magamat jobban! Erdőket jártam, odaát az indiánusoknál s ez megacélozta izmaimat. Csak ma reggel érkeztem ide és a véletlen hozott épp abba az utcába, ahol az a gazember reád rontott. Most itt van a kezemben a kabátja diadalmi jelnek.

— Gyere velem a szállásomra, — hívta meg Darrel a barátját. — Majd jobban megtekintjük azt a corpus delictit és beszélgetünk egy kicsit. Nekem még a ma éjszakai vonattal vissza kell utaznom Chicagoba. Nincs hát sok időm. Legjobb volna, ha elkísérnél.

— Sajnos, nem lehet; még sok dolgom van itten!

Eközben elérték a szállodába.

Amint bementek Darrel szobájába, hozzáláttak a kabát megvizsgálásához.

Meglehetősen kopottas ruhadarab volt, a színe egykor barna lehetett. A kabátnak belülről két zsebje volt.

— Ah! — kiáltott fel egyszerre Darrel.

— No, mi az? — kérdezte Harry kíváncsian.

— Nézz ide! — s Darrel egy zsebkendőt tartott a magasba. — A zsebkendő most szürke a piszoktól, de egykor fehér is lehetett.

A kendőn néhány sajátos színű folt látszott.

— Vér, — jegyezte meg Darrel a földre mutatva.

És élesen szemügyre vévén a kabátot, még egy fölfedezést tett: az egyik sarokba név volt bevarrva.

— Ki gondolta volna! — kiáltott fel Darrel. — Vége egy utmutatás!

— Mit értesz ez alatt? — kérdezte Harry csodálkozva.

— Nos, a tegnapi merényletre vonatkozólag mérhetetlen fontosságú ez a kendő, mert itt az áldozatnak neve: Fred Arnold.

— Mit? Fred Arnold?

— Igen, az akit meggyilkoltak.

Harry érdeklődve nézte a kendőt s aztán elkomolyodva mondta:

— Talán a rablógyilkosok közül támadott meg az egyik?

— Magam is azt hiszem, — viszonzá Darrel. — A gazok megtudták, hogy nyomukban vagyok és persze érdekük volna, hogy valahogy megszabaduljanak tőlem! Nem láttad a ficzkó arcát, Harry?

— Sajnos, nem igen. Csak annyit láttam, hogy a haja vörös.

— Ah!

— Ez meglep!

— Igen, mert a meggyilkolt Arnold kezében is egy esomé vörös haj volt. Ennélfogva valószínű, hogy az a gazember, aki rám támadt, volt Arnold gyilkosa. Most már világosan látom a nyomot és remélem, hogy három hét alatt lefűlelem a gazembert.

— Ne légy ilyen vérmes reményű, Darrel.

— Oh, nekem már sok minden sikerült!

— Hát az Osborne kapitány esete? — Arról se mondtam még le! S azt hiszem, hogy a kapitány gyilkosai ugyanakkor megkerülnek, mikor a vasúti gyilkosok. Nézetem szerint egy banda rendezí az egészet.

— De Darrel, az ilyen vadászatot magad nem bírod ellátni!

— Nem is! — Ha hasznodra lehetek, Darrel, szívesen szolgálatodra állok.

— Köszönöm. Hiszen ma is te mentettél ki a bajból, megbízhatom hát benned. Legjobb szeretném, ha egyelőre itt maradnál és nyitva tartanád a szemeidet, mialatt én felkeresem a gyilkosság színhelyét.

— Hát tudod a helyet?

— Hogyne! Elhagyatott hely. Black Hollow közelében. Sűrű erdők vannak a közelben. A gazok közül néhány bizonyára még ott ólálkodik. Tehát te itt maradsz egyelőre.

— Pontosan követni fogom rendelkezéseidet.

— Jó. Ha segítségre lesz szükségem, tudni fogom, hogy hol találalak.

— Hol?

— Ellistonnál. Hiszen Elliston is úgy félig titkosrendőr.

Harry Bernard összeráncolta a homlokát, mikor ezt a nevet hallotta, de nem nyilatkozott.

Darrel közben ismét a zsebkendő után nyúlt.

— A gyilkos a tett után ebbe törülte a kezét, — jegyezte meg. — Milyen ostoba volt, hogy ilyen áruló bizonyítékot hordott magánál. De ezek a ficzkók mindig elkövetnek valami ostobaságot, ami a nyomukra vezet. Eh, most látok valamit, ami kikerülte figyelmemet, Harry.

— Mit?

— Nézz ide!

Harry Bernard térdére tette a kendőt és rámutatott egy helyre, ahol világosan meglátszott a kéz nyoma.

— Látod ezt?

— Igen, de ebből még nem lehet semmit se következtetni. Olyan kéz sok van, amely ehhez hasonlít. Nézd, például az én kezem is pontosan ráillik.

Darrel odanézett, de e pillanatban szeméi kitégultak s máskor oly nyugodt arczát hirtelen sápadtság lepte el.

Mi lehetett ami ily szokatlan izgalomba hozta?

Egy sajátos, véletlen felfedezés. A zsebkendőn levő kék lenyomaton egy vérral körített fehér pont látszott, mely kétségkívül a gyilkos kezén levő szemléstől származott. Mikor most Harry Bernard kezét a kendőre tette, nemesak hogy a keze épp ráillett a nyomra, hanem a kis ujján is ott volt

az a nagy szemölcs.

Szinte kábultan meredt a titkosrendőr a kére.

Hát lehetséges, hogy két ember is van a világon egyforma kézzel s a kezének ugyanazon a helyén ugyanazzal a szemölcsessel?

Elképzelhetetlen! Lehetetlen!

És irtóztató gyanu ébredt fel benne, mely hideg verejtéket vert ki a homlokára. Harry Bernard, akit mindig jóra való, becsületes embernek hitt; aki most ártatlan arczattal ült itt előtte, ez viselné homlokán a gyilkos Káin bélyegét?

Gross Ede   Brandler L.

Yorkville Boulevard

előkelő magyar kávéház a felsővárosban

1393 MÁSODIK AVENUE

a 72. és 73. utcák között

Tulajdonosok:

GROSS EDE és BRANDLER L.

MINDEN NAP CZIGANYZENE

Kitünő magyar ételek és jó italok

Pontos kiszolgálás

POMPÁS BILLIÁRD ASZTALOK

WARADY LAJOS

Hazai peres, — katonai ügyek pontos elintézése.

Pénzküldés az ó-hazába.

Az összes hajóvonalak képviselője.

HAZAK VÉTELE S ELADÁSA.

magyar közjegyző

449 S. BROAD ST.,   TRENTON, N. J.

DEUTSCH TESTVEREK

BANKHÁZA

317 East Houston st., NEW YORK.

Törvényes képviselői a legjobb hajóvonalnak, Hamburg, Bréma, Rotterdam, Antwerpen vagy Fiumén át a Cunard vonalon.

Pénzküldemények továbbítására az ó-hazába a legmegbízhatóbb czégg.

KÖZJEGYZŐI HIVATAL.

Magyar kölcsönkönyvtár, tüzbiztosítás, csomagok kibozatála és hazaszállítása.

Levélczím:

DEUTSCH BROS.,

317 East Houston st., NEW YORK.

MONOPOL KÁVÉHÁZ

RUDNER és ROTH, tulajdonosok

NEW YORK 145 Második Avenue, a kilencedik utca sarkán

Kitünő ételek és italok

A Magyaroknak kedvenc találkozási helye

Szombat és vasárnap este elsőrangú cigányzene

VI.

Veszedelemes esés.

Néhány percig mély csend lett kettőjük között.

Harry ugyan észrevette barátja izgatottságát, de nem sejtette, mi ennek az oka.

Végre azonban így szólt Darrelhez:

— Nos, Darrel, mi bajod van?

— Oh, semmi, semmi, — és habozva akadt el a szava, de aztán hozzáfűzte: — Olyan különös, hogy a te kezéd pontosan ráillik erre a kéznyomra a kendőn.

— Ez igaz! — felelte Harry mosolyogva. — De remélem, hogy azért nem fogod képzelni, hogy én vagyok a gyilkos!

De Darrelnek ez a kedélyesség nem tett és homlokát ránczba vonva válaszolt:

— No, ez nem éppen tréfadolog!

— Tulajdonképp nem is! De ha komolyan azt hiszed, hogy én elkövettem ezt a tettet, akokr tartóztass le mindjárt!

Ez szemrehányásképp hangzott s Darrelnek meg kellett magában vallania, hogy ennek a Harry Bernardnak csakugyan nines gyilkos formája, szégyelte hát, hogy meggyanusította.

— Sebaj, Harry, — mondta hát kezét nyujtva. A hasonlatosság meglep, de azért dehogya is gyanúsítalak meg.

Azt elhallgatta, hogy nem is annyira a kéz hasonlatossága, mint inkább az a szemölcs a kis ujján lepte meg és izgatta fel. Még egy ideig elbeszélgettek, aztán Darrel az órájára nézett.

— Ideje van, hogy a vasutra menjek, — mondta felállván. — Reád bízom hát a dolgot, amennyire itt nyomára lehet akadni valaminek. Ha lesz valami közlendőd, izenj nekem Waldburyra.

— Jó, de mit csináljak a kabáttal?

— Azt hiszem, jó lesz eltenni. Hátha még hasznát láthatjuk. De a zsebkendőt én akarom magamhoz venni.

Félóra múlva Darrel a gyorsvonaton ült, mely óránként negyven angol mértföld sebességgel robogott északnak.

Az első állomáson három utas szállt be. Két nő és egy feketehaju, fekete szakállu, alacsony férfi, aki a dohányzó szakaszba szállt. Ez még azzal foglaltoskodott, hogy kényelmesen elhelyezkedjék, mikor egyszer érzi, hogy egy kéz érintette meg a vállát.

Hátrafordítja a fejét.

— Ah, maga az Rocky? — mondá közönyösen.

— Igen, én! — felelte a tanár ur, közelebb húzódva. — szép éjszaka van, mi?

Érthetetlen dörmögés volt a válasz Rockynek erre a kísérletére, hogy beszélgetésbe ereszkedjék.

Néhány percze nem is folytatta a kísérletet, csak aztán, hogy meggyőződöt, miszerint csak néhány álmosképű ember van a

szakaszban, oda sugta az alacsony embernek:

— Itt van a szomszéd szakaszban!

— Tudom, — felelte az alacsony ember.

— Inkább újra körmeim között volna.

— Már voltál vele egyszer ennyire?

— Igen. De valaki segítségére jött és így megmenekült. Mit gondolsz, minket keres?

— Bizonyára!

— Akor még ma el kell tenni láb alól.

— Jó, de csak óvatosan!

— Szoktam is óvatos lenni!

— Van már valami terved? — tudakolta halkán a tanár ur.

— Nincs.

— Majd én segítségre leszek.

— Helyes!

— Ha kicsalhatnók a ficzkót a kocsié-kélyre! — sugta a tanár. — Értesz, ugye Sam?

— Tökéletesen.

— Ha egyszer kicsaltuk, akkor vége!

— De hogy csaljuk ki?

— Hm, ez éppen nem nehéz. Én odaülök hozzá, beszélgetni kezdek vele és rábeszélem, hogy szívünk el egy szivart a kocsié-kélyen. Jó eszme, mi?

És a vörösszakállu Rocky elégedetten dörszölte a kezét, mikor ezt az eszméjét közölte.

— Elmondani ezt könnyebb, mint megeselekedni, — dörmögte Sam. — Okosabb ez a Darrel, mint mi, átlát ez a szítán!

— No, majd meglátjuk. Jól esnek a lekemnek, ha a világ legravaszabb titkosrendőret hálóba kerithetném.

Mosolygott magában. És gyorsan feltette esiptetőjét és átment a kocsi-folyosón a szomszéd szakaszba.

Jó időbe telt, míg vizatért a czinkostársához és odasugta neki:

— Itt az idő, Sam. A ficzkó maga kijött a kocsié-kélyre szivarozni.

Sam gyorsan felállt és kiment a kocsi-folyosóra.

Holdas éjszaka volt. Világosan láthatta az alakot a kocsié-kélyen. Ott állt és szivarozott. Ez bizonyára az a félelmes titkosrendőr.

Közeledett hát hozzá, még pedig nesztele-nül, feltűnés nélkül.

Darrel eleinte nem vette észre, mert gondolatait lefoglalta a legutóbbi rablógyilkosság és a Harry Bernard keze.

Emlékezett, hogy Harry Bernard nemrég egyszerre eltűnt Waldburyból. Azóta nem hallatott magáról, amíg aztán hirtelen fel nem bukkant St. Louisban, abban az utcában, melyben Darrelt megtámadták.

Véletlen volt-e ez, vagy előre kicsinált terv? Richard Darrel természetűl fogva bizalmatlan volt, azért hát nem szabadulhattott Harry ellen való gyanujától.

Sam még néhány lépésre volt tőle, mikor Darrel észrevette.

Sam rögtön zsebéhez kapott a revolvere

után... még egyszer nem fogják rajtakapni.

— Van valami mondani valóm, uram, — mondta Sam közelebb lépve.

Darrel felismerte benne azt az alacsony embert, aki St. Louis után az első állomáson beszállott.

— Mit kíván?

— Ezt.

És a következő pillanatban egész erejével rávetette magát Darrelre, hogy lelőjke a ro-bogó vonatról.

De Darrel rögtön észrevette a mozdulat

BEJCY SANDOR

delrayi bankja a legrégebb Michigan állam-ban. Pénzt küld biztos felelősség mellett. Hájójegyek eredeti áron minden vonalra. Fényes szalonüzletében vidéki honfitársak is kellemes otthont találnak.

Czím: ALEX BEJCY, 2112 River st., DELRAY, Mich., SAJÁT HÁZÁBAN.

RAJCS ZOLTÁN úr

Canadában és az Egyesült Államokban utazik a Be-vándorló érdekében. Előfizetési díjakat felvehet és nevünkben nyugtázhat. Rajcs Zoltán urat különösen ajánljuk honfitársaink figyelmébe.

REICHMAN TIVADAR úr

képviseli Freelandon és környékén lapunkat. Előfi-zetési díjakat felvehet és nyugtázhat. Ajánljuk őt ottani honfitársaink figyelmébe.

HA BETEG

és szüksége van megbízható orvoságra, úgy forduljon bizalommal ERPF ARTHUR

óhazai okleveles gyógyszerészhez

PITTSBURGHBA ahol kapható mindennemű hazai gyógyszer és különlegesség, továbbá szépitők és pipere cikkek.

Ugy hazai mint itteni receptek pontosan készíttetnek. Póstaí megrendeléseknek pontosan eleget tesznek.

Pontos cím:

LINCOLN PHARMACY
Pittsburg, Pa — — 2307 Forbes street.

LEGJOBB, LEGOLCSÓBB

hazai regény és imakönyvek, hangszerek és kották, valamint mindennemű hazai impor-tált árucikkek FALKENSTEIN SOMA-nál szerezhetők be.

— Irjon árjegyzékért. —

FALKENSTEIN SOMA,
a „Bevándorló“ new yorki megbízottja.
314-316 E. 9th St., 1. floor. New York.

EURÓPAI GYÓGYINTÉZET.

Bármily régi be-
tegségben is szen-
ved s ha orvosai ez
ideig hiába gyógyke-
zelték, forduljon bi-
zalommal hozzánk.
A mi európai gyógy-
intézetünkben min-
denemű betegségek
gyorsan és sikeresen
kezeltetnek.

ORVOSI TANACSTOT INGYEN ADUNK.
Redelő-órák hétköznapon reggel 9 órá-
tól esti 8 óráig, tünepnap délelőtt 10 órá-
tól délután 3 óráig.

EUROPEAN MEDICAL INSTITUTE
402 GRAND ST. — — PITTSBURG, PA.

CHICAGO ÉS KÖRNYÉKE MAGYARSÁGÁNAK FIGYELMÉBE!

Dr. BOTTLIK LAJOS

BUDAPESTI EGYETEMES ORVOSTUDOR

volt csász. és kir. katonarvos, a magyar kir. pósta, távirtda és telefon, a m. kir. államvas-
utak és a csász. és kir. Kassa-Oderbergi vasut volt orvosa

Jelenleg chicagói kórházi igazgató-főorvos, konzulátusi orvos, a legkülönfélébb és legsu-
lyosabb betegségeket a legtudományosabb alapon és az orvosi tudomány eddig elért legmaga-
sabb szívonán, a legjobb eredménnyel gyógyítja. Különös szakképzettséggel gyógyít
mindenféle férfi és női betegségeket a legnagyobb TITOKTARTÁS mellett jótállással. —
Levelekre válaszol:

Dr. LOUIS BOTTLIK

420 SO. HALSTEAD STREET. — — — Telephone Monroe 1116. — — — CHICAGO, ILL.

czélját, villámgyorsan félreugrott és támadója fejét előre bukott le a kerek közé.

VII.

Ki a bűnös?

— No, ez beleugrott a másvilágba! — gondolta magában Darrel, de hirtelen lélekjelennel megrántotta a vészjelt.

Néhány pillanat múlva a vonat megállt a nyílt pályán.

Valaki kiesett! — kiáltotta Darrel az oda-siető kalauz felé.

Tüstént előhoztak lámpásokat és a vasutasok elkezdtek keresni a vágányok mentén.

A titkosrendőr hozzájuk esatlakozott, meg lévén győződve, hogy a támodó szétzúzott testtel fekszik valhol a közelben.

De egészen elképedt, mikor nem látta azt sehol.

— No, ennek kemény bőre lehetett, ha ép bőrrel menekült! — hallott Darrel egy hangot maga mellett.

Felemelte lámpását és egy vörös haju és vörös szakállu férfit látott, Stuart Rocky tanárt, akit Darrel most itt látott először.

— Bizony vasból lehettek a csontjai! — viszonyzá Darrel.

— Hogy is történt a dolog?

— A ficzkónak nyilván az volt a szándéka, hogy engem letaszítson a vonatról.

— Szent Isten! Csakugyan? Hát miért tette volna ezt?

— Magam sem tudom. Nem is ismertem a ficzkót!

— Akkor tán valaki másnak nézte önt, uram!

Darrel élesen a szeméi közé nézett a tanár urnak, de semmi feltűnőt sem vett észre rajta. És mivel a kalauz sürgette a vonat megindulását, ismét elfoglalta helyét a kupéban.

Természetesen az imént átéltek jártak a fejében. Tehát ellenségei vannak, akik az életére törnek. Azt hitte, hogy nem esalódik, hogy az ellenségeit a legutóbbi rabló-gyilkosság elkövetői közt kereste.

Hogy támadója az esés után sértetlenül maradt volna, azt nem vélte valószínűnek.

(Folytatás következik.)

The Friedman Print

215 BOWERY NEW YORK

Elvállalja alapszabályok s minden-nemű nyomtatványok elkészítését. Kitérően felszerelt magyar nyomda.

A „BEVÁNDORLÓ”-T ITT KÉSZITIK. Elv: csinos kiállítás olcsó árak mellett.

ÖT NAP A CSENDES VIZEN

NEW YORKBÓL NEW ORLEANSBA

A Southern Pacific Útján

Személyszállító hajók

NEW YORKBÓL MINDEN

SZERDÁN DÉLBEN INDULNAK.

New Orleansban kapcsolatunk van az összes vasutakkal minden helyhez

Louisianában, Texasban, New Mexicóban, Arizonában és Californiában

Kérdezősködhetni New York, Broadway 1 vagy 349 szám alatt

A BEVÁNDORLÓ

I. BOSS

111 SECOND STREET — — — PASSAIC, N. J.
Mindenféle szivarok és dohányok importálójá.
KÜLÖNÖSEN JÓ A KOSSUTH ÉS GRÓF
BATTHYÁNYI DOHÁNY
Megrendelések nagyban és kicsinyben vidékre is

CHARLES R. KEAR

HARRY F. POTTER

elnök

pénztárnok

ELSŐ NEMZETI BANK

First National Bank

MINERSVILLE, PA.

Alapított 1864-ben. Schuylkill-County legöregebb nemzeti bankja.

Alaptőke \$50,000,00

Tartalékalap és szét nem

osztott nyereség \$75,000,00

Elfogad pénzbetétet és a pénzt csekk

alapján vagy szóbeli felkérésre azonnal visszafizeti.

Pénzküldéseket a világ bármely részébe bank- vagy póstaútvány útján eszközöl.

THE "STATE BANK"

AZ ÁLLAM BANKJA.

378 Grand Street, New York City

Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, másodalelnök Burekett L. Walter, pénztáros

Voorhis Q. I., alpenztáros Kneisel János.

Tőke, felesleg, nyereség több mint \$1.000.000

Betétek több mint 15.000.000

Pénzküldeményeket elfogadnak a világ minden részébe.

Hajójegyek minden vonalra kaphatók.

KÉPVISELŐINK.

A Bevándorlót a következő urak képviselik a következő helyeken olyképp, hogy előfizetési díjakat felvehetnek és nevünkben nyugtázhatnak:

Krupcsinszky Adolf ur ..... Elizabethport, N. J.

Makray Jenő ur ..... South River, N. J.

Panykó István ur ..... New Brunswick, N. J.

Perbeth Ferencz ur ..... Union City, Conn.

Getsy János ur ..... Torrington, Conn.

Sághy József ur ..... Wells Creek, Pa.

Torhán János ur ..... Yonkers, N. Y.

Ami Kedvelt Bankárunk

JOS. TOMCSÁNYI

Homestead, Pa. Duquesne, Pa.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK

E rovat alatt oly bankcégeket nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétel céljából.

NEW YORK ÁLLAM.

Knauth, Nachod és Kühne, 15 William street, New York.

Kiss Emil, 104—2nd Ave., New York.

Németh János, 457 Washington street, New York.

Deutsch Testvérek, 317 Houston street, New York.

Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzői hivatal

The Oriental Bank, 182—184 Broadway, New York.

Csekkontó, hitellevelek, külföldi értékpapírok megvétele és eladása.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.

B. Hender, successor to A. Hender Son. & Co. Cassandra.

Pénzküldemények Magyarországra és Európa bármely részébe olcsón, gyorsan és biztosan. Hajójegyek az összes vonalakon az ó-hazába és az óhazából sehol olcsóbban nem kaphatók.

First National Bank, Első Nemzeti Bank, Minersville.

Alaptőke \$50,000.00, tartalékalap és szét nem osztott nyereség \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.

Róth József és Fiai, a monongahela völgynek legregibb bankháza, saját épületében, ötödik Ave. és Locust street sarkán, McKeesport, Pa.

Pénzküldés az ó-hazába gyorsan, pontosan a legolcsóbb árfolyam mellett. Hajójegy eladás az összes vonalakra a legalacsonyabb árak mellett. Közjegyzői okiratokat szakértelemmel kiállítanak és a konzulátusi hitelesítést beszerzik. Jos. Roth and Sons.

Hungarian American Savings & Trust Co., Duquesne Magyar Amerikai Takarékos és Hitel Társulat, Duquesne.

Alaptőke és fölösleg 175,000.00 dollár. Pennsylvania állam legerősebb bankházainak egyike s az egyedüli magyar államilag ellenőrzött magyar bank Amerikában. Igazgatói és részvényesek magyarok. Fizet két százalékos csekk számlára, 4 százalékos betét számlára. Pénzküldés, hajójegy eladási és közjegyzői iroda.

Klein Jakab, magyar bank és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg.

Megbízható pénzküldő és hajójegy elárúsító. Kérelmet közjegyzői okiratokat és elvállalja hazai ügyeknek elintézését.

Tomcsányi József, Homestead és Duquesne.

MICHIGAN ÁLLAM.

The People's Savings Bank, A nép takarékos bankja, Detroit.

Alapított 1871. tőke \$500,000, fölösleg \$350,000, takarékbetétek 11,000,000. M. W. O'Brien elnök, F. A. Schulte alelnök, Geo. E. Lawson pénztáros, J. R. Bodde segédpénztáros, R. W. Smylie ellenőr, J. T. Keena jogtanácsos. Fiókület Gratiot Ave., illet vezető Ino. N. Wolfschlager.

MISSOURI ÁLLAM.

The Farmer's & Miner's Trust Company, a gazdák és bányászok truszt társasága, Bonne Terre.

Bejegyeztetett 1890-ben. Tőke \$100,000.00. R. R. S. Parsons elnök, F. J. Thomure alelnök, F. H. Dearing titkár és pénztáros.

OHIO ÁLLAM.

Perczel Lajos, 532-534 Pearl street, Cleveland.

WISCONSIN ÁLLAM.

Merchants and Savings Bank, Kereskedelmi és takarékos bank, Kenosha.

Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyeket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részébe. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM.

Rizsák János, 128 Second street, Passaic.

The People's Bank & Trust Company, 185 Main Ave. Passaic.

Népbank és truszt társaság. Elfogad betéteket és kamatokat fizet utánuk. Csekkontókat nyit. Tőke és fölösleg 330,000.00 dollár.

Chester Frank Dyer urnak, az amerikai Egyesült Államok budapesti főkonzulának irodája Budapesten, V. Wurm-udvar 21. szám alatt van. A főkonzul fűvel ügynékségének irodája: Fiume, Andrássy ut 22. Magyar amerikalak, akik az ó-hazában nehézségekkel találkoznak, forduljanak oda.